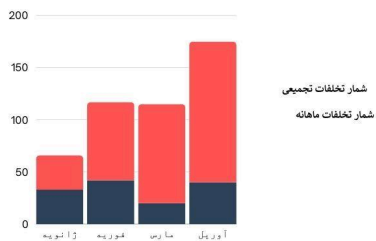
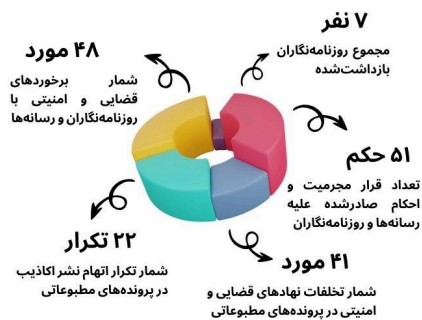

Defending Free Flow Of Information Organization

گزارش ماهانه سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران؛

آوریل ۲۰۲۴ (۱۳ فروردین ۱۴۰۳ - ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳)

تخلفات نهادهای قضایی و امنیتی در پرونده‌های مطبوعاتی

گزارش ماهانه سرکوب رسانه و روزنامه‌نگاران در ایران

آوریل ۲۰۲۴

- ۱- مقدمه 3
- ۲- تحلیل آماری سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه آوریل 5
- ۳- رویدادنگاری و تحلیل الگوهای سرکوب در ماه آوریل 10
- ۳-۱- درگیری بی‌سابقه نظامی ایران و اسرائیل 10
- ۳-۲- حمله شبه‌نظامیان «جیش‌العدل» به نیروهای نظامی در سیستان و بلوچستان 14
- ۳-۳- «جنگ علیه زنان» در ایران، این بار در قالب طرح «نور» 15
- ۳-۴- در سکوت خبری، سیل سیستان و بلوچستان برد 18
- ۳-۵- صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی؛ ایرانیان به خیابان‌های جهان بازگشتند 19
- ۴- گاه‌شمار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه آوریل 20
- ۴-۱- تمديد ماموریت کمیته حقیقت‌یاب و گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران 20
- ۴-۲- حمله مسلحانه به خانه و خودروی حاتم ناطق‌زاده، فعال رسانه‌ای، در یاسوج 20
- ۴-۳- دیوان عالی کشور حکم محکومیت مدیر مسئول «نگرش امروز» را نقض کرد 21
- ۴-۴- رسول گله‌بان در ارومیه و ایرج محمدزاده در جوانرود بازداشت شدند 22
- ۴-۵- علی تسنیمی، گوینده رادیو فردای اقتصاد، از بازداشتگاه آگاهی شاپور آزاد شد 23
- ۴-۶- زهرا جعفری، سردبیر نشریه دانشجویی ژینا، دو نیم‌سال از تحصیل محروم شد 24
- ۴-۷- مصطفی حمدی، فعال رسانه‌ای، در سقز بازداشت شد 25
- ۴-۸- دادستانی تهران علیه روزنامه جهان صنعت و یک روزنامه‌نگار اعلام جرم کرد 26
- ۴-۹- ایرج محمدزاده و رسول گله‌بان آزاد شدند 26
- ۴-۱۰- درگیری نظامی ایران با اسرائیل؛ آغاز موج جدید پیگرد قضایی روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها
27
- ۴-۱۱- بازداشت موقت، ضرب و جرح و تعرض جنسی به یک روزنامه‌نگار زن در تهران 28
- ۴-۱۲- آرای دادگاه مطبوعات علیه سازندگی و ایسنا صادر شد 29
- ۴-۱۳- حسن عباسی، روزنامه‌نگار، به دادسرای شهرستان بندرعباس احضار شد 30
- ۴-۱۴- دیسکورد، پیام‌رسان محبوب گیمرها، به دستور دادستانی فیلتر شد 31
- ۴-۱۵- جلال معلومی، فعال رسانه‌ای، یک ماه از فعالیت در فضای مجازی منع شد 32

- ۱۶-۴- تداوم بازداشت و بلاتکلیفی مهدی افشارنیک در زندان اوین 33
- ۱۷-۴- دینا قالیباف، از بازداشتگاه آگاهی شاپور به زندان اوین منتقل شد..... 34
- ۱۸-۴- پریسا صالحی، روزنامه‌نگار، برای اجرای حکم زندان احضار شد 35
- ۱۹-۴- تشکیل پرونده جدید علیه دینا قالیباف، روزنامه‌نگار بازداشتی در اوین..... 36
- ۲۰-۴- شکایت مدیر مجموعه سعدآباد از صدای میراث به دلیل انتشار گزارش‌های انتقادی ... 37

- ۲۱-۴- دادستانی تهران علیه میلاد علوی، روزنامه‌نگار، اعلام جرم کرد..... 38
- ۲۱-۴- پریسا صالحی، روزنامه‌نگار، برای اجرای حکم زندان به زندان کچوئی منتقل شد..... 39
- ۲۲-۴- انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران: وضعیت نامعلوم مهدی افشارنیک نگران‌کننده است..... 40
- ۲۳-۴- امیر اسماعیلی، فعال رسانه‌ای در خرم‌آباد بازداشت شد 41
- ۲۴-۳- دینا قالیباف، روزنامه‌نگار، از زندان اوین آزاد شد 41
- ۲۵-۳- وبسایت دیده‌بان ایران، فیلتر شد 42
- ۲۶-۳- دادگاه مطبوعات؛ رویداد ۲۴ و ناداستان مجرم شناخته شدند 43

۵- روزنامه‌نگاران زندانی در پایان ماه آوریل 45

- ۱-۵- ویدا ربانی 45
- ۲-۵- نسرین حسنی..... 45
- ۳-۵- پریسا صالحی 46
- ۴-۵- کامیار فکور..... 47
- ۵-۵- مهدی افشارنیک 47
- ۶-۵- روح‌الله نخعی..... 48
- ۷-۵- امیر اسماعیلی..... 49

۶- پانویس 50

این گزارش تحقیقی-آماري، گزارش ماه آوريل ۲۰۲۴ سازمان دفاع از جريان آزاد اطلاعات (DeFFI) است؛ گزارشي شامل داده‌هاي مربوط به موارد نقض حقوق رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندخبرنگاران در ايران در دوره زماني ۱۱ آوريل ۲۰۲۴ تا ۳۰ آوريل ۲۰۲۴ (۱۳ فروردين ۱۴۰۳ - ۱۱ رديبهشت ۱۴۰۳).

يافته‌هاي اين گزارش بر پايه گفت‌وگوي دفاع از جريان آزاد اطلاعات با منابع آگاه، گزارش‌هاي منتشرشده در رسانه‌هاي همکار[۱]، اظهارات مقام‌ها و رسانه‌هاي دولتي و تحليل آماري داده‌هاي جمع‌آوري شده، تدوين شده است.

به‌رغم سازوکار سازمان‌يافته و امنيتي در ايران براي اختلال در اطلاع‌رساني مستقل، پژوهش‌گران سازمان دفاع از جريان آزاد اطلاعات تلاش کردند، با پايبندی به اصل بی‌طرفی، رعايت قواعد حقوقی و با پرهيز از جهت‌گيرهاي سياسي، تمامی رویدادهای منجر به نقض حقوق روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در ايران را پيگيري و مستند کنند.

با اين وجود آمارها و رویدادهای ثبت‌شده در اين گزارش، تنها شامل داده‌هايي است که دفاع از جريان آزاد اطلاعات امکان جمع‌آوري، راستی‌آزمایی و مستندکردن آن را يافته است. به‌دليل سازوکار چندلايه سرکوب در ايران، احتمالاً موارد نقض حق دسترسي آزاد شهروندان ايراني به اطلاعات و شمار رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندخبرنگارانی که در معرض سرکوب توسط جمهوری اسلامی ايران قرار گرفتند، بيشتر از آمارها و رویدادهای ثبت شده در اين گزارش است.

در اين گزارش، شماری از پرونده‌هاي مستندشده در ماه آوريل ۲۰۲۴، برای حفظ امنيت روزنامه‌نگاران و ممانعت از تشديد فشار امنيتي بر آنها، تنها به‌شکل آمار منعکس شده است. جزئیات اين پرونده‌ها به‌شکل عمومي منتشر نخواهد شد و تنها در قالب گزارشات حقوق بشري در اختيار شماری از نهادهای بين‌المللی قرار خواهد گرفت. رسانه‌ها و يا

سازمان‌های حقوق بشری که در پژوهش‌ها و گزارشات خود نیاز به جزئیات این پرونده‌ها داشته باشند، می‌توانند از طریق آدرس ایمیل info@deffi.org با مدیران دفاع از جریان آزاد ارتباط برقرار کنند.

۲- تحلیل آماری سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه آوریل

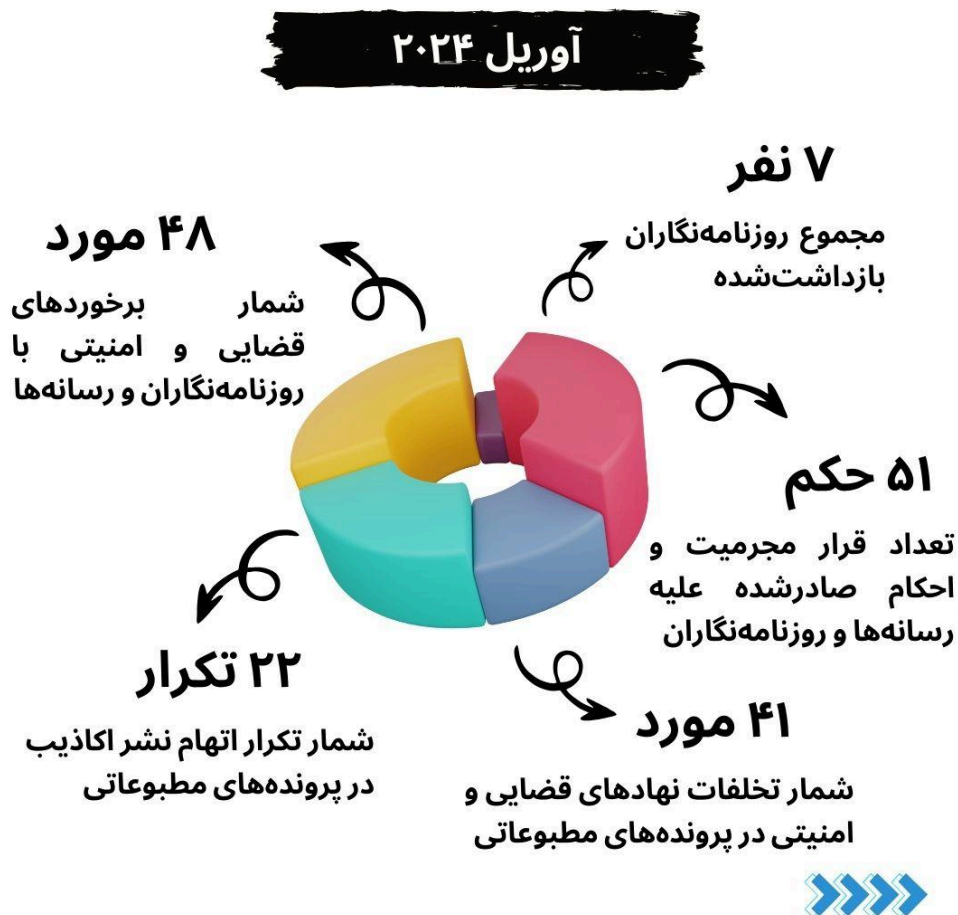
گزارش ماه آوریل دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) از سرکوب رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندخبرنگاران ایرانی، با استناد به ۴۴ پرونده جدید مستندشده توسط پژوهشگران این سازمان و مجموعاً ۴۹ پرونده مطبوعاتی به‌روزرسانی‌شده، تهیه شد.

تداوم جنگ در غزه، حمله به کنسولگری ایران در سوریه، درگیری دامنه‌دار و خونین شبه‌نظامیان جیش العدل با نیروهای نظامی و امنیتی در سیستان و بلوچستان، بازگشت ون‌های گشت ارشاد به خیابان و آغاز دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با زنان مخالف حجاب اجباری، حمله موشکی و پهبادی سپاه از خاک ایران به اسرائیل، سیل ویرانگر در جنوب و جنوب شرق ایران، حمله اسرائیل به پایگاهی نظامی در اصفهان و واکنش‌های گسترده به صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی، آوریل را به یکی از پرتلاطم‌ترین ماه‌های رسانه‌ای طی سال‌های گذشته تبدیل کرد.

در مهم‌ترین رویداد ماه آوریل، جمهوری اسلامی ایران و اسرائیل تا آستانه جنگی تمام‌عیار پیش رفتند. همزمان با درگیری نظامی کنترل‌شده بین دو کشور، جنگ روایت‌ها تبدیل به بخشی مهمی از تنش‌نگران‌کننده بین جمهوری اسلامی و اسرائیل شد.

جمهوری اسلامی در این دوره، یکی وسیع‌ترین کارزارهای تولید اخبار جعلی و روایت‌های گمراه‌کننده از حمله سپاه به خاک اسرائیل را توسط رسانه‌ها و شبه‌رسانه‌های خود آغاز کرد. همزمان نهادهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی، برای ممانعت از به چالش کشیده شدن روایت رسمی حاکمیت از حمله موشکی-پهبادی سپاه به اسرائیل، موج گسترده‌ای از احضار، تشکیل پرونده قضایی و تهدید روزنامه‌نگاران و شهروندخبرنگاران را ثبت کردند. دفاع از جریان آزاد اطلاعات تایید می‌کند که دست‌کم ۹ تن از روزنامه‌نگاران ایرانی، در این ارتباط از سوی نهادهای امنیتی، احضار و یا تهدید به بازداشت شدند.

رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران ایرانی، در آوریل ۲۰۲۴ یکی از وسیع‌ترین سرکوب‌های هدفمند و سازمان‌یافته توسط جمهوری اسلامی را تجربه کردند؛ برخوردهایی قضایی و امنیتی که ارتباطی معنادار با رویدادهای سیاسی و اجتماعی رخ داده در یک ماه گذشته نشان داد.

آوریل ۲۰۲۴، با تداوم حبس دست‌کم شش روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای در زندان‌ها و بازداشتگاه‌های ایران آغاز شد. ویدا ربانی در زندان اوین، نسرين حسنی در زندان بجنورد، کامیار فکور، روح‌الله نخعی و مهدی افشارنیک در زندان اوین و علی تسنیمی در بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران، ابتدای این ماه در بازداشتگاه و زندان بودند.

در ماه آوریل، برخوردهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی با روزنامه‌نگاران ایرانی نسبت به مدت مشابه ماه گذشته بیش از دو برابر (۱۰۵٪) افزایش یافت و بالاترین افزایش میزان سرکوب را آغاز سال ۲۰۲۴ ثبت کرد.

بر پایه پرونده‌های مستندشده توسط دفاع از جریان آزاد اطلاعات، در ماه آوریل (۱۳ فروردین ۱۴۰۳ - ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳)، ۳۵ روزنامه‌نگار و یا مدیر مسئول رسانه - شامل هفت زن و ۲۸ مرد- برخوردهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی را تحمل کردند. این میزان در ماه ژانویه، ۲۵ تن، در ماه فوریه ۳۵ نفر و در ماه مارس ۱۷ روزنامه‌نگار و یا مدیر مسئول رسانه بود.

در طول یک ماه، جمهوری اسلامی دست‌کم اقدام به بازداشت خودسرانه هفت روزنامه‌نگار کرد، ۱۰ روزنامه‌نگار پس از دریافت تماس تلفنی از نهادهای امنیتی تهدید به بازداشت شدند، نهادهای قضایی و امنیتی هفت روزنامه‌نگار را احضار کردند، علیه پنج روزنامه‌نگار پرونده قضایی تشکیل شد و افراد ناشناس اقدام به تیراندازی به خودروی در حال پارک و خانه یک فعال رسانه‌ای در یاسوج کردند.

در دادگاه‌های برگزار شده در ماه آوریل، دو روزنامه‌نگار - با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی و اعمال آخرین حکم صادرشده در هر پرونده- مجموعاً به پنج ماه زندان، دو سال ممنوعیت خروج از کشور، دو سال ممنوعیت فعالیت در فضای مجازی، دو سال تبعید و دو نیم‌سال محرومیت از تحصیل در دانشگاه، محکوم شدند. در این ماه یک روزنامه‌نگار نیز که پیش‌تر به حبس محکوم شده بود، برای اجرای حکم بازداشت و به زندان منتقل شد.

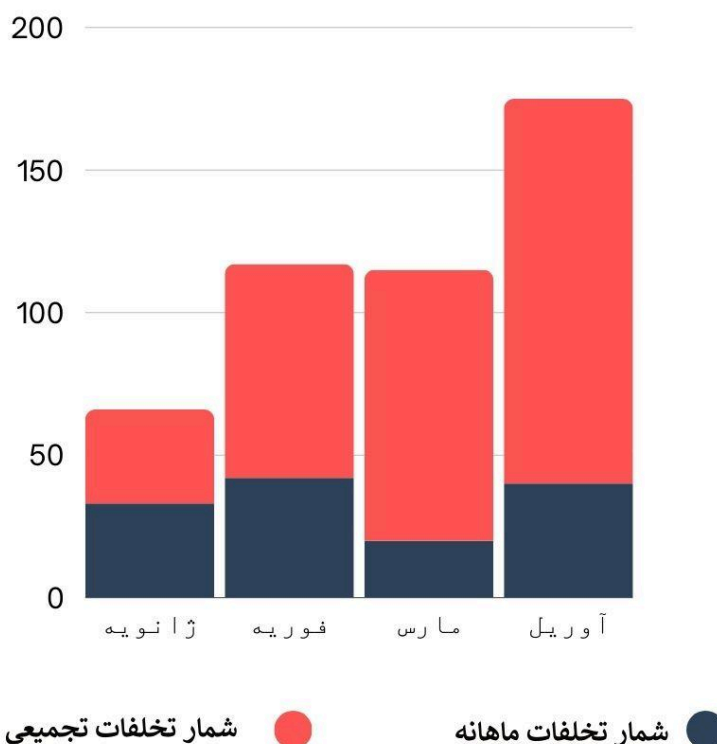
نهادهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی تنها در طول یک ماه، دست‌کم ۴۱ بار حقوق قانونی روزنامه‌نگارانی که مورد پیگرد قرار گرفته بودند را نقض کردند. این میزان افزایشی بیش از دو برابری نسبت به مدت مشابه ماه قبل را ثبت کرد. شمار تخلفات نهادهای

قضایی و امنیتی در پرونده‌های مطبوعاتی در ماه ژانویه ۳۳ مورد، در ماه فوریه ۴۲ مورد و در ماه مارس ۲۰ مورد بود.

تخلفات نهادهای قضایی و امنیتی در پرونده‌های مطبوعاتی

سال ۲۰۲۴

تهدید به بازداشت و اختلال در تداوم فعالیت حرفه‌ای با ۱۳ مورد، ممانعت از ملاقات روزنامه‌نگار بازداشتی با خانواده با چهار مورد، محرومیت از داشتن وکیل پس از بازداشت در هشت مورد، شکنجه روانی در دو مورد (یک مورد شکنجه روانی از طریق آزار جنسی) و حبس کردن روزنامه‌نگار بازداشتی در شرایط غیر انسانی بازداشتگاه در دو مورد، پرتکرارترین تخلفات نهادهای امنیتی و قضایی در پرونده‌های مطبوعاتی بود که دفاع از جریان آزاد اطلاعات امکان مستند کردن آن را یافت.

در ماه آوریل (۱۳ فروردین ۱۴۰۳ - ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳)، سرکوب رسانه‌ها و مدیر مسئولان آنها توسط جمهوری اسلامی نیز مشابه روزنامه‌نگاران به شکل نگران‌کننده‌ای افزایش یافت.

در طول یک ماه، پنج مدیر مسئول و ۱۳ رسانه، پیام‌رسان و نشریه، برخوردهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی را تحمل کردند. این میزان افزایشی بیش از چهار برابر (۳۳۳٪) را نسبت به مدت مشابه ماه قبل ثبت کرد.

در طول ۳۰ روز، دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی چهار رسانه را در پرونده‌های مطبوعاتی جداگانه مجرم شناختند، علیه سه رسانه پرونده قضایی تشکیل شد، علیه چهار رسانه دادگاه‌های کیفری اقدام به صدور رأی کردند و دست‌کم یک وبسایت خبری در ایران فیلتر شد.

بر پایه پرونده‌های مستندشده توسط دفاع از جریان آزاد اطلاعات، در ماه آوریل - مشابه ماه‌های گذشته - «نشر اکاذیب با هدف تشویش افکار عمومی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی با ۲۲ بار و «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی با سه بار، پرتکرارترین اتهام منتسب‌شده به روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بودند.

تکرار اتهام نشر اکاذیب در پرونده‌های مطبوعاتی اثبات می‌کند، جمهوری اسلامی به شکل هدفمند در تلاش برای اعتبارزدایی از روزنامه‌نگاران و رسانه‌های غیردولتی است؛ اقدامی که در بستری فراقانونی و فاقد مصادیق مجرمانه انجام می‌شود.

برای دسترسی به گزارش سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در سه ماهه اول سال ۲۰۲۴، [کلیک](#) کنید.

۳- رویدادنگاری و تحلیل الگوهای سرکوب در ماه آوریل

۳-۱- درگیری بی‌سابقه نظامی ایران و اسرائیل

جنگ اسرائیل و حماس در غزه، در ماه آوریل ۲۰۲۴ نیز مشابه تمامی ماه‌های پیش از آن، بخشی مهم از حجم محتوای تولیدشده توسط رسانه‌های ایرانی را اشغال کرد. طی این مدت و به دلیل حمایت جمهوری اسلامی از حماس، به شکلی مستمر سطحی از نگرانی درباره گسترش درگیری و تبدیل شدن جنگ غزه به منازعه‌ای منطقه‌ای وجود داشت.

در چنین بستری، روز اول آوریل و در پی حمله به کنسولگری ایران در سوریه که به کشته شدن هفت نیروی نظامی ایران از جمله یک فرمانده ارشد نیروی سپاه قدس انجامید، تنش بین ایران و اسرائیل به اوج خود از آغاز درگیری‌ها در غزه (۱۷ اکتبر ۲۰۲۳) رسید. این حمله به اسرائیل نسبت داده شد.

پس از این رویداد، واکنش‌های پرنوسان رسانه‌های وابسته به جمهوری اسلامی در قبال این واقعه، انعکاسی از سردرگمی حکومت و نظامیان در مواجهه با ضربات پی‌درپی اسرائیل به مواضع جمهوری اسلامی به‌ویژه در سوریه بود.

تردیدها درباره واکنش نظامی ایران به این رویداد، واکنش حامیان نظام را هم در پی داشت. از رسانه‌ها و شخصیت‌های اصولگرا تا فعالان رسانه‌ای و سیاسیون اصلاح‌طلب، جمهوری اسلامی را به باد انتقاد گرفتند و حتی انتقادها به صداوسیما ایران هم کشیده شد و شماری از مهمانان از انفعال جمهوری اسلامی در مقابله با اسرائیل شکایت کردند.

در بستر جامعه اما کمتر شهروند ایرانی حمله به کنسولگری ایران در سوریه و کشته شدن شماری از نظامیان ایرانی را محکوم کرد. با افزایش تردیدها درباره واکنش متناسب نظامی ایران به اسرائیل، به مرور لحن رسانه‌های اصولگرا تغییر کرد و آنها شروع به ستایش از «صبر استراتژیک» جمهوری کردند.

حسین شریعتمداری، مدیرمسئول موسسه کیهان، نوشت: «صهیونیست‌ها از یک طرف لاف می‌زنند و قُمپز در می‌کنند که پاسخ می‌دهیم و از سوی دیگر واسطه می‌تراشند و پیغام می‌فرستند که ایران از مجازات آنها صرف‌نظر کند!»

تغییر موضع روزنامه کیهان - که می‌توان آن را تریبون تندروترین بخش از حاکمیت و نزدیک به رهبر جمهوری اسلامی و نهادهای امنیتی و نظامی توصیف کرد- همزمان با سایر رسانه‌های دولتی رخ داد و راهبرد این رسانه‌ها در ارتباط با پاسخ به حمله به کنسولگری ایران در سوریه را از «قید فوریت» به مرور به سمت «فقط کمی صبر» تغییر داد.

این سیاست رسانه‌ای تا روز ۱۰ آوریل (۲۲ فروردین) ادامه داشت. در این روز علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، در سخنرانی عید فطر گفت، اسرائیل «با حمله به کنسولگری ایران اشتباه کرد، باید تنبیه شود و تنبیه هم خواهد شد.» او این حمله را حمله اسرائیل به «خاک ایران» خواند.

این اظهارنظر آغاز دور جدیدی از سیاست رسانه‌ای جمهوری اسلامی بود. در این دور همزمان با رسانه‌های دولتی ایران، رسانه‌های معتبر بین‌المللی نیز نقشی تاثیرگذار در جنگ تبلیغاتی ایران و اسرائیل بازی کردند. سی‌ان‌ان در گزارشی اعلام کرد، ایران احتمالاً مستقیماً به اهدافی در داخل خاک اسرائیل حمله خواهد کرد. رویترز به نقل از منابع آگاه نوشت: جمهوری اسلامی به آمریکا اطمینان داده پاسخش به اسرائیل «محدود» خواهد بود. رسانه‌های ایرانی (دولتی و اپوزیسیون) نیز با بازنشر این اخبار و گزارش‌ها، به پربسامد شدن آن کمک کردند.

نهایتاً شامگاه روز ۱۳ آوریل (۲۵ فروردین)، سپاه پاسداران طی عملیاتی که نام آن را «وعده صادق» نامید، با شلیک صدها پهپاد و موشک از خاک ایران، اسرائیل را هدف قرار داد. شماری از پهپادها و موشک‌های سپاه پیش از رسیدن به خاک اسرائیل سقوط کردند و بخش دیگر از آنها نیز توسط پدافند هوایی اسرائیل - که با کمک مستقیم نظامی دست‌کم آمریکا، فرانسه و انگلیس تقویت شده بود- ساقط شد. تنها شمار اندکی از پهپادها و

موشک‌های ایرانی به یک پایگاه نظامی اسرائیل برخورد کردند - بدون اینکه آسیبی به نظامیان اسرائیلی بزنند یا خسارت جدی بر این پایگاه وارد کنند.

با این وجود این رویداد بلافاصله تبدیل به مهمترین خبر روز بسیاری از رسانه‌های جهان شد و همزمان نقطه آغاز یکی وسیعترین کارزارهای تولید اخبار جعلی و روایت‌های گمراه‌کننده از حمله سپاه به خاک اسرائیل، توسط رسانه‌ها و شبه‌رسانه‌های جمهوری اسلامی. از ساعات اولیه پس از حمله تا روزها پس از آن، بارها ویدئوها و تصاویر حوادثی که پیش‌تر در سایر نقاط جهان روی داده بود، به‌عنوان تصاویر انفجار و آتش‌سوزی در اسرائیل در رسانه‌های دولتی ایران بازنشر شد.

همزمان نهادهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی، برای ممانعت از به چالش کشیده شدن روایت رسمی حاکمیت از حمله موشکی-پهپادی سپاه به اسرائیل، موج گسترده‌ای از احضار، تشکیل پرونده قضایی و تهدید روزنامه‌نگاران را آغاز کردند. دادستانی تهران دست‌کم علیه عباس عبدی، یاشار سلطانی، بهنام صمدی، روزنامه اعتماد و روزنامه جهان صنعت، به‌دلیل انتشار گزارش و یادداشت‌های انتقادی اعلام جرم کرد.

سازمان اطلاعات سپاه پاسداران نیز با صدور اطلاعیه‌ای از شهروندان خواست که در صورت مشاهده هرگونه فعالیت‌های مجازی در فضای مجازی در حمایت از اسرائیل، اطلاعات و مشخصات صفحات و گردانندگان آن را به این نهاد ارسال کنند تا با آن‌ها به‌عنوان «مجرم» برخورد شود. همچنین گروهی از کاربران شبکه‌های اجتماعی از دریافت پیامک تهدیدآمیز از سوی قوه قضاییه به‌دلیل نشر پست‌های انتقادی خبر دادند.

همزمان نهادهای امنیتی از طریق شماره‌های ناشناس با شماری از روزنامه‌نگاران تماس گرفته آنها را تهدید کردند که در صورت انتشار گزارش یا یادداشت‌های انتقادی درباره حمله سپاه به اسرائیل بازداشت خواهند شد. دفاع از جریان آزاد اطلاعات تایید می‌کند که دست‌کم ۹ تن از روزنامه‌نگاران ایرانی، در این ارتباط از سوی نهادهای امنیتی، احضار و یا تهدید به بازداشت شدند.

برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، رسانه‌ها و کاربران شبکه‌های اجتماعی پس از حمله سپاه به اسرائیل، از الگوی سرکوب «قطع دومینو» پیروی کرد که پیش‌تر در رویدادهای مشابه نیز تکرار شده بود.

جمهوری اسلامی با آگاهی به نارضایتی گسترده در جامعه و همچنین پتانسیل تبدیل این نارضایتی به موجی از اعتراضات در شبکه‌های اجتماعی و در شرایطی خاص تجمعات خیابانی، برای ممانعت از گسترش دومینووار یک شکل خاص از کنش اعتراضی، بلافاصله پس از آغاز آن کنش تلاش می‌کند با اقدامات امنیتی و بالا بردن هزینه کنش برای کنشگران، از گسترش آن جلوگیری کند.

پس از حمله موشکی-پهپادی سپاه از خاک ایران به اسرائیل، این بار نوبت اسرائیل بود که ایران و بسیاری از شهروندان در سراسر جهان را در انتظار پاسخ احتمالی خود نگه دارد. این انتظار در اولین ساعات روز ۱۹ آوریل (۳۱ فروردین) به پایان رسید.

بامداد روز ۱۹ آوریل، شهروندان اصفهانی با صدای متعدد انفجار بی‌خواب شدند. رسانه‌های جمهوری اسلامی از صداوسیما تا خبرگزاری‌های دولتی، ساعتی بعد از فعال شدن پدافند هوایی پایگاه هشتم شکاری ارتش در اصفهان خبر دادند.

مقام‌های نظامی و دولتی جمهوری اسلامی صدای انفجار در اصفهان را به شلیک پدافند هوایی به «کوادکوپتر»ها (ریزپرنده‌ها) نسبت دادند و اعلام کردند آسیبی به پایگاه‌های نظامی و اتمی ایران در اصفهان وارد نشده است. همچنین حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران، در مصاحبه‌ای با شبکه خبری ان.بی.سی گفت: «آنچه بامداد جمعه رخ داد، یک حمله نبود. آنها به مثابه اسباب‌بازی‌هایی بودند که کودکان ما با آنها بازی می‌کنند نه پهپاد!» روایتی از انفجارهای روز جمعه در اصفهان که جمهوری اسلامی تلاش کرد با کمک تمامی بخش‌های رسانه‌ای و تبلیغاتی‌اش آن را برای افکار عمومی ایرانیان باورپذیر کند.

با این وجود، تنها یک روز بعد رسانه‌های متعدد بین‌المللی تصاویری از محل استقرار رادارهای پدافند هوایی ایران در نزدیکی پایگاه هشتم شکاری اصفهان منتشر کردند که نشان می‌داد این پایگاه در پی انفجارهای روز جمعه آسیب دیده است.

پس از پاسخ محدود نظامی اسرائیل به ایران، تنش نظامی بین دو کشور با سیری تصاعدی کاهش یافت. با این حال بخش مهمی از این درگیری محدود که تا پای یک درگیری نظامی گسترده پیش رفت، جنگ روایت‌ها بین دو کشور به‌ویژه توسط جمهوری اسلامی در ایران بود.

۲-۳- حمله شبه‌نظامیان «جیش‌العدل» به نیروهای نظامی در سیستان و بلوچستان

تنها سه روز پس از حمله نظامی به کنسولگری ایران در سوریه و در اوج گمانه‌زنی‌ها و ترافیک رسانه‌ای پیرامون واکنش احتمالی نظامی ایران به اسرائیل، شامگاه روز ۳ آوریل (۱۵ فروردین)، حملات مسلحانه گروه شبه‌نظامی «جیش‌العدل» به نظامیان ایرانی در سیستان و بلوچستان به سرعت در صدر اخبار رسانه‌های ایرانی قرار گرفت.

این حمله که همزمان در شهرستان‌های چابهار، راسک و سرباز انجام شد، ابعادی کم‌سابقه داشت، دست‌کم در چابهار تا ۱۲ ساعت پس از آغاز حمله ادامه پیدا کرد، شهر وضعیت امنیتی به خود گرفت، رفت‌وآمدها شهروندان کاملاً متوقف شد و شماری از شهروندان که در اطراف پاسگاه چابهار زندگی می‌کردند در میانه درگیری‌ها در خانه‌های خود محبوس شدند.

قرارگاه امنیتی جنوب شرق نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یک روز بعد با صدور اطلاعیه‌ای نوشت که حملات «همزمان پنج نقطه از اماکن عمومی و پایگاه‌های نظامی و انتظامی» را هدف قرار داده است.

سپاه پاسداران مهاجمان را «تروریست‌ها و اشرار مسلح» معرفی کرد و نوشت که ۱۸ تن از مهاجمان و ۱۰ نفر از نیروهای نظامی در این درگیری‌ها کشته شده‌اند. بعدها رسانه‌های دولتی شمار نظامیان کشته شده در این حمله را ۱۶ تن اعلام کردند.

جیش‌العدل اما در کانال تلگرامی خود اعلام کرد ۱۶۸ تن از نیروهایش در این حمله مسلحانه شرکت داشتند. این گروه همچنین بدون ارائه جزئیات یا مستندات مدعی کشتن ۲۰۰ نیروی نظامی و امنیتی شد و آنها را «پاسبانان کاخ ستم ولایت فقیه» معرفی کرد.

شماری از ناظران مسائل ایران ابعاد این حمله مسلحانه را «بی‌سابقه» توصیف کردند و دبیر شورای امنیت ایران درباره حمله مسلحانه جیش‌العدل گفت: «این یک استثنای عملیاتی است که در چنین حجم و در چند نقطه متفاوت و همزمان عملیاتی صورت بگیرد.»

اما این پایان حمله مسلحانه جیش‌العدل به نیروهای نظامی و انتظامی در سیستان و بلوچستان نبود و در روزهای بعد در چند نقطه از این استان از جمله چابهار، سیب، سراوان و بخش کورین شهرستان زاهدان بار دیگر حملات این گروه شبه‌نظامی ادامه پیدا کرد. در این دور از درگیری‌های نیز دست‌کم دو مامور پلیس کشته و شماری زخمی شدند.

۳-۳- «جنگ علیه زنان» در ایران، این بار در قالب طرح «نور»

مدت کوتاهی پس از فروکش کردن اعتراضات زن، زندگی، آزادی در سال ۲۰۲۲، از احمدرضا رادان، فرمانده کل نیروی انتظامی، تا شمار زیادی از مقام‌های دیگر جمهوری اسلامی، بارها از تصمیم نظام برای آغاز دوباره برخورد با «زنان بدحجاب» خبر دادند؛ «شنبه‌هایی که یکی پس از دیگری سپری شد؛ اما جمهوری اسلامی ریسک بازگرداندن ون‌های گشت ارشاد به خیابان‌ها را نپذیرفت.

جانباختن آرمینا گراوند در یکی از ایستگاه‌های متروی تهران، رویدادی دیگر بود که تردیدهای مقام‌های جمهوری اسلامی برای آغاز دوباره و گسترده طرح برخورد قضایی و امنیتی با زنان را بیشتر کرد. به نظر می‌رسید، رفت و برگشت‌های متعدد «طرح حجاب و عفاف» بین مجلس و شورای نگهبان نیز بیشتر ابعاد امنیتی داشت نه الزمات قانونی.

نگرانی از واکنش گسترده عمومی و تحریک مکانیزم‌های اجتماعی که نهایتاً اعتراضات خیابانی را در پی داشته باشد، مقام‌های امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی را درباره شروع دوباره و گسترده‌تر سرکوب زنان مردد می‌کرد.

اما در فاصله پس از حمله به کنسولگری ایران در سوریه و پیش از حمله موشکی-پهپادی سپاه از خاک ایران به اسرائیل، علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، در سخنرانی نماز عید فطر همزمان با دستور به حمله نظامی به اسرائیل، دستور به برخورد با آنچه او «هنجارشکنی دینی» در جامعه نامید، داد.

روز اول آوریل ۲۰۲۴، کنسولگری ایران در سوریه مورد حمله قرار رفت و هفت نیروی نظامی ایران کشته شدند. روز ۱۳ آوریل، سپاه پاسداران با شلیک صدها پهپاد و موشک از خاک ایران، اسرائیل را مورد هدف قرار داد و روز ۱۹ آوریل، این اسرائیل بود که با حمله به پایگاهی نظامی در اصفهان، به حمله ایران پاسخ داد.

در طول سه هفته، این درگیری نظامی در مرکز توجه افکار عمومی ایرانیان قرار داشت، نگرانی‌ها از گسترش درگیری در اوج خود بود و اظهارنظر مقام‌های دو طرف و رویدادهای مرتبط با این درگیری در صدر اخبار رسانه‌ها.

جمهوری اسلامی از فضای امنیتی و محتمل بودن جنگی گسترده که بسیاری از شهروندان ایران را نگران کرده بود برای آغاز «جنگ علیه زنان ایران» استفاده کرد و نامش را «نور»

گذاشت. تنها دو روز پس از سخنرانی خامنه‌ای و یک روز پیش از حمله موشکی-پهپادی سپاه از خاک ایران به اسرائیل، ون‌های گشت ارشاد بار دیگر به خیابان‌های ایران بازگشتند. به مرور پس از حمله جمهوری اسلامی به اسرائیل و پاسخ این کشور به ایران و همزمان گزارش شدن موارد متعددی از اعمال خشونت ماموران هنگام بازداشت زنان مخالف حجاب اجباری و اعتراض گسترده شهروندان نسبت به رفتارهای فراقانونی ماموران با زنان، بار دیگر مسئله حجاب اجباری در ایران به صدر واکنش شهروندان و رسانه‌های ایرانی بازگشت.

در نمادین‌ترین رویداد از اعمال خشونت ماموران گشت ارشاد علیه زنان، نیروهای امنیتی، دینا قالیباف، روزنامه‌نگار، را یک روز پس از روایت بازداشت موقت، ضرب و جرح و تعرض جنسی به خود توسط ماموران گشت ارشاد در متروی تهران، بار دیگر بازداشت کردند.

دینا قالیباف هنگام بازداشت مورد ضرب و جرح ماموران قرار گرفت، پس از بازداشت به بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران منتقل شد و نهایتاً پس از پایان مراحل بازجویی به بند زنان زندان اوین منتقل شد.

این رویداد واکنش‌های وسیعی در شبکه‌های اجتماعی شهروندان ایرانی برانگیخت. همزمان نرگس محمدی، برنده جایزه نوبل صلح و زندانی سیاسی محبوس در زندان اوین با انتشار فایلی صوتی از زندان گفت که او «با تنی کبود و روایت آزار جنسی» به اوین منتقل شده است. «تعرض جنسی» عیناً تعبیری بود که دینا قالیباف نیز یک روز پیش از بازداشت، در صفحه ایکس‌اش از برخورد گشت ارشاد با خود روایت کرده بود.

میزان، خبرگزاری قوه قضاییه در واکنش، با انتشار خبری پرابهام و بدون نام بردن از نرگس محمدی مدعی شد در فایل صوتی منتشرشده از این زندانی سیاسی، خانم محمدی ادعایی «کذب و دروغ» مبنی بر «تجاوز» به دینا قالیباف را مطرح کرده است. این ادعا در شرایطی مطرح شد که اساساً دینا قالیباف و نرگس محمدی روایتی از تجاوز مطرح نکرده بودند.

دینا قالیباف در این پرونده دست‌کم به «نشر اکاذیب با هدف تشویش اذهان عمومی» موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی و «تمرد از فرمان پلیس» موضوع ماده ۶۰۷ از این قانون متهم شد.

۳-۴- در سکوت خبری، سیل سیستان و بلوچستان برد

در میانه گمانه‌زنی‌ها درباره پاسخ احتمالی اسرائیل به حمله موشکی-پهپادی سپاه و درحالی‌که هنوز اقدامی موثر برای جبران خسارت سیل ماه گذشته در بلوچستان انجام نشده بود، بار دیگر توده بارشی سنگینی وارد ایران شد و وضعیت بارش در استان‌های جنوب و جنوب شرقی این کشور را به سطح هشدار رساند.

دست‌کم ۱۰ شهروند بر اثر سیل جان خود را از دست دادند، هزاران خانه تخریب شد، بیش از ۴۰۰ روستا درگیر خسارت سیل شدند، راه‌های ارتباطی بیش از ۳۰۰ روستا قطع شد، شماری از پل‌ها فروریخت و زیرساخت‌های ارتباطی به‌شکلی گسترده آسیب دید؛ درحالی‌که تمرکز جمهوری اسلامی بر درگیری نظامی با اسرائیل بود و رسانه‌ها مشغول پوشش خبری این رویداد تاریخی.

در ماه مارس ۲۰۲۴، سیل ویرانگر در سیستان و بلوچستان و ناکارآمدی جمهوری اسلامی در امدادرسانی به آسیب‌دیدگان، تحت تاثیر اخبار انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری قرار گرفت و در ماه آوریل نیز انعکاس رسانه‌ای خسارات سیل در جنوب و جنوب شرقی ایران و ناتوانی دولت در کمک به مردم، تحت تاثیر درگیری نظامی جمهوری اسلامی ایران و اسرائیل، سهمی ناچیز از کنذاکتور رسانه‌های فارسی‌زبان یافت.

۵-۳- صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی؛ ایرانیان به خیابان‌های جهان بازگشتند

شامگاه روز ۲۳ آوریل، کانالی تلگرامی نزدیک به نهادهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی، خبری مبنی بر صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی، خواننده رپ و زندانی سیاسی محبوس در زندان مرکزی اصفهان، منتشر کرد.

این خبر به سرعت در میان کاربران شبکه‌های اجتماعی واکنش‌برانگیز شد. یک روز بعد امیر رئیسیان، وکیل توماج صالحی، در گفت‌وگو با [شیرق](#) با تایید خبر صدور حکم اعدام علیه موکلش گفت: «شعبه یک دادگاه انقلاب اصفهان، در اقدامی که در نوع خود بی سابقه است، حکم دیوان عالی کشور درباره پرونده سال ۱۴۰۱ توماج صالحی را اجرایی نکرد و با ارشادی خواندن این حکم و تاکید بر استقلال دادگاه بدوی، توماج صالحی را به اتهام افساد فی الارض، به اشد مجازات یعنی اعدام محکوم کرد.»

این خبر در مدت کوتاهی به صدر اخبار رسانه‌های ایرانی رفت. همزمان این خبر تبدیل به واکنش‌برانگیزترین موضوع روز در شبکه‌های اجتماعی ایرانیان شد. شهروندانی که در یک ماه گذشته نگرانی مستمری درباره گسترش درگیری نظامی ایران با اسرائیل داشتند و همزمان انتشار گزارش‌ها و ویدئوهای متعدد از برخوردهای نیروهای گشت ارشاد با زنان آنها را خشمگین کرده بود، از اولین ساعات پس از انتشار خبر صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی، کمپین‌های حمایت از این رپر اعتراضی را آغاز کردند.

در روزهای بعد شهروندان ایرانی تجمعات پراکنده‌ای در چندین شهر اروپایی و آمریکا برگزار کردند؛ همزمان و در پی انتشار فراخوان‌های برگزاری تجمع، روزهای شنبه ۲۷ آوریل و یکشنبه ۲۸ آوریل، ده‌ها شهر جهان شاهد بازگشت هزاران ایرانی به خیابان‌ها بود؛ تجمعاتی که پس از اعتراضات زن، زندگی، آزادی، در سال ۲۰۲۲، عملاً متوقف شده بود.

۴- گاه‌شمار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه آوریل

۴-۱- تمدید ماموریت کمیته حقیقت‌یاب و گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران

کشورهای عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل، روز ۴ آوریل ۲۰۲۴ (۱۶ فروردین ۱۴۰۳)، با تصویب قطعنامه‌ای ماموریت کمیته حقیقت‌یاب این سازمان و گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران را برای یک سال دیگر تمدید کردند.

پیش‌نویس این قطعنامه که در ۵۵-مین اجلاس شورای حقوق بشر سازمان ملل در ژنو به رأی اعضای این شورا گذاشته شد، با ۲۴ رأی موافق، ۱۵ رأی ممتنع و هشت رأی مخالف به تصویب رسید.

چین، کوبا، اندونزی، اریتره، ویتنام، سودان، الجزایر و بوروندی، کشورهایی بودند که به قطعنامه شورای حقوق بشر برای تمدید ماموریت کمیته حقیقت‌یاب و گزارشگر ویژه این سازمان رأی منفی دادند.

این قطعنامه که همزمان ماموریت گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران و کمیته حقیقت‌یاب شورای حقوق بشر سازمان ملل را برای یک سال دیگر تایید کرده است، از جاوید رحمان، گزارشگر خود خواست که دو گزارش درباره موارد نقض حقوق بشر در ایران تهیه کند و همچنین کمیته حقیقت‌یاب این شورا را مامور کرد تا گزارش خود درباره اعتراضات سال ۲۰۲۰ در ایران را تا نشست سال آینده شورای حقوق بشر آماده و به این شورا ارائه کند.

۴-۲- حمله مسلحانه به خانه و خودروی حاتم ناطق‌زاده، فعال رسانه‌ای، در یاسوج

روز پنجشنبه ۴ آوریل ۲۰۲۴ (۱۶ فروردین ۱۴۰۳)، فرد یا افراد ناشناس اقدام به تیراندازی به خودروی در حال پارک و خانه حاتم ناطق‌زاده، فعال رسانه‌ای، در یاسوج کردند.

بر پایه ویدئوها و تصاویری که حاتم ناطقزاده در صفحه اینستاگرام خود منتشر کرده است، بخش‌های مختلفی از خودروی این فعال رسانه‌ای مورد اصابت گلوله قرار گرفته است. به گفته حاتم ناطقزاده، این رویداد زمانی روی داده است که او، همسر و سه فرزندش در خانه خود حضور داشته‌اند.

در پی وقوع این رویداد، مدیر خانه مطبوعات استان کهگیلویه و بویراحمد با انتشار بیانیه‌ای ضمن محکوم کردن «سوء قصد» به حاتم ناطقزاده، از نهادهای قضایی و امنیتی خواست در سریعترین زمان ممکن اقدام به پیگیری و شناسایی عاملان این رویداد کنند. حاتم ناطقزاده، خبرنگار و فعال رسانه‌ای ساکن یاسوج است که سابقه همکاری با پایگاه خبری فریاد جنوب را دارد.

۳-۴- دیوان عالی کشور حکم محکومیت مدیر مسئول «نگرش امروز» را نقض کرد

شعبه ۵۱ دیوان عالی کشور حکم محکومیت صادرشده علیه حامد موسوی فرد، مدیر مسئول وبسایت خبر-تحلیلی نگرش امروز، را نقض و پرونده را برای بررسی مجدد به شعبه هم‌عرض ارسال کرد.

وبسایت نگرش امروز با انتشار دادنامه صادرشده در شعبه ۵۱ دیوان عالی کشور، از نقض حکم صادرشده علیه مدیر مسئول این رسانه خبر داد. این پرونده در پی شکایت امین ابراهیمی، مدیرعامل فولاد خوزستان و با اتهام «نشر اکاذیب» علیه نگرش امروز تشکیل شده بود.

پیش‌تر شعبه سه دادگاه کیفری یک تهران، با صدور رأی حامد موسوی فرد را به چهار میلیون تومان جزای نقدی محکوم کرده بود. نگرش امروز نوشته است: «دادگاه بر خلاف نظر هیات منصفه مطبوعات اقدام به محکومیت مدیر مسئول نگرش امروز کرده بود.»

بر اساس دادنامه صادرشده، شعبه سه دادگاه کیفری یک تهران، مصداق صدور حکم علیه مدیر مسئول نگرش امروز را انتشار گزارشی در این وبسایت با عنوان «مدیر عامل خوزستان می‌رود؟» معرفی کرده بود؛ گزارشی که با استناد به تغییرات منتشرشده در روزنامه رسمی در دی ۱۴۰۰، مبنی بر صدور مجوز امضا برای یکی از اعضای هیات مدیره و معاون مالی در نبود مدیر عامل، تحلیل کرده بود که این رویداد می‌تواند به معنای پایان دوران مدیرعاملی امین ابراهیمی بر فولاد خوزستان باشد.

امین ابراهیمی، مدیرعامل فولاد خوزستان، پیش‌تر نیز از اسماعیل کمالی، فعال رسانه‌ای، به دلیل افشای عدم سکونت این مدیر دولتی در اهواز، شکایت کرده بود. اسماعیل کمالی در حساب کاربری ایکس خود بدون نام بردن از امین ابراهیمی، نوشته بود: «مدیرعامل پروازی شرکت بزرگ فولادی هر هفته دوشنبه عصر از طریق CIP فرودگاه به اهواز می‌آید و چهارشنبه به همان روش خارج می‌شود.»

۴-۴- رسول گله‌بان در ارومیه و ایرج محمدزاده در جوانرود بازداشت شدند

ایرج محمدزاده، خبرنگار ساکن جوانرود در استان کرمانشاه و رسول گله‌بان خبرنگار ساکن ارومیه در استان آذربایجان غربی، روز ۷ آوریل ۲۰۲۴ (۱۹ فروردین ۱۴۰۳)، توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند.

آژانس خبری موکریان که اخبار شهروندان گُرد در ایران را پوشش می‌دهد، روز یکشنبه با انتشار دو خبر جداگانه از بازداشت ایرج محمدزاده و رسول گله‌بان خبر داد.

به نوشته موکریان: «ایرج محمدزاده روزنامه‌نگار ۴۵ ساله اهل جوانرود پس از احضار به دادگاه این شهر با حکم دادستان جوانرود بازداشت شد.» مکریان همچنین در خبری دیگر نوشت، رسول گله‌بان توسط پلیس فتا در شهر ارومیه بازداشت شده است. کماکان از دلایل بازداشت و اتهامات انتسابی به این فعالان رسانه‌ای اطلاعی در دست نیست.

ایرج محمدزاده، مدیر کانال تلگرامی «تیترا غرب» و رسول گله‌بان، مدیر کانال تلگرامی «ارومیه ۲۴» هستند.

۴-۵- علی تسنیمی، گوینده رادیو فردای اقتصاد، از بازداشتگاه آگاهی شاپور آزاد شد

علی تسنیمی، گوینده رادیو فردای اقتصاد - که روز ۵ فوریه ۲۰۲۴ (۱۶ بهمن ۱۴۰۲) و همزمان با توقیف فردای اقتصاد بازداشت شده بود - در ۶۶-مین روز از زمان دستگیری، با تودیع قرار وثیقه از بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران آزاد شد. علی تسنیمی آخرین عضو فردای اقتصاد بود که پس از توقیف و بازداشت دسته‌جمعی روزنامه‌نگاران این رسانه، کماکان در بازداشت بود.

یک منبع آگاه با اعلام این خبر به دفاع از جریان آزاد اطلاعات گفت، علی تسنیمی در حالی امروز چهارشنبه ۲۲ فروردین ۱۴۰۳ (۱۰ آوریل ۲۰۲۴)، با تودیع وثیقه آزاد شد که در دوران بازداشت موقت، از دسترسی به وکیل محروم بود و بیش از دو ماه را در شرایط غیر انسانی بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران نگهداری شد.

روز ۵ فوریه ۲۰۲۴ (۱۶ بهمن ۱۴۰۲)، در رویدادی بی‌سابقه، ماموران پلیس امنیت اقتصادی تهران با ورود به تحریریه فردای اقتصاد، اقدام به محبوس کردن تمامی اعضای تحریریه این رسانه در ساختمان کیان در میدان آرژانتین تهران کردند. پس از تجمع خانواده‌های روزنامه‌نگاران فردای اقتصاد مقابل ساختمان کیان و رسانه‌ای شدن این رویداد، به مرور شماری از بازداشت‌شدگان آزاد شدند.

از روزنامه‌نگارانی که کماکان در تحریریه فردای اقتصاد محبوس بودند، علی میرزاخانی، سردبیر این رسانه، روز ۸ فوریه (۱۹ بهمن) آزاد شد و بهزاد بهمن‌نژاد، قائم‌مقام سردبیر فردای اقتصاد، علی تسنیمی، گوینده رادیو فردای اقتصاد، نیکان خبازی، مدیر استودیو و

مهرداد عسگری، ویدئو ژورنالیست این رسانه، روز ۹ فوریه (۲۰ بهمن) از تحریریه رسانه فردای اقتصاد به بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران منتقل شدند.

بهزاد بهمن‌نژاد و مهرداد عسگری پس از ۱۰ روز بازداشت موقت، روز پنج‌شنبه ۱۵ فوریه (۲۶ بهمن)، از بازداشتگاه آزاد شدند. فردای اقتصاد روز شنبه ۲۴ فوریه (۱۵ اسفند)، در بیستمین روز توقیف، فعالیت خود را از سر گرفت و نیکان خبازی روز دوشنبه ۴ مارس (۱۴ اسفند) پس از نزدیک به یک ماه بازداشت آزاد شد. با این وجود، علی تسنیمی به‌عنوان آخرین عضو بازداشتی فردای اقتصاد، بیش از دو ماه را در بازداشتگاه آگاهی شاپور سپری کرد.

۴-۶- زهرا جعفری، سردبیر نشریه دانشجویی ژینا، دو نیم‌سال از تحصیل محروم شد

کمیته تجدید نظر انضباطی دانشگاه تهران با تایید حکم محرومیت از تحصیل زهرا جعفری، این سردبیر نشریه دانشجویی ژینا در دانشگاه تهران را به مدت دو نیم سال با احتساب سنوات از تحصیل محروم کرد.

مجموعه رسانه‌ای شرق، با انتشار این خبر نوشت: «تهدید، تطمیع، توهین، فحاشی، هتک حرمت، تهمت، افترا و نشر اکاذیب و توهین به شعائر و مقدسات اسلامی و ملی، ادیان رسمی کشور یا ارتکاب اعمالی بر ضد نظام جمهوری اسلامی» از جمله اتهامات انتسابی به زهرا جعفری بوده است.

اجرای حکم صادرشده علیه این دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی رفاه اجتماعی دانشگاه تهران، از نیم‌سال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳ شروع و تا پایان نیم‌سال دوم ادامه خواهد داشت. او هم‌اکنون در حال گذراندن دوران محکومیت خود است.

شرق در ادامه این خبر نوشته است، رأی کمیته انضباطی دانشگاه تهران علیه زهرا جعفری زمانی علیه این دانشجو صادر شده است که «او در مراحل پایانی دفاع از پایان‌نامه خود

بوده و تنها به دلیل برعهده داشتن مسئولیت سردبیری یک نشریه دانشجویی مجوزدار» محروم از تحصیل شده است.

زهرا جعفری، دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی رفاه اجتماعی دانشگاه تهران، سردبیر نشریه دانشجویی ژینا در این دانشگاه و یکی از بازداشت‌شدگان اعتراضات «زن، زندگی، آزادی» در سال ۲۰۲۲ است.

۴-۷- مصطفی حمدی، فعال رسانه‌ای، در سقز بازداشت شد

مصطفی حمدی، فعال رسانه‌ای و مدیر گروه تلگرامی «پرسمان»، روز یکشنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۳ (۷ آوریل ۲۰۲۴)، در شهر سقز استان کردستان توسط نیروهای امنیتی بازداشت شد.

به گزارش شبکه حقوق بشر کردستان، نیروهای امنیتی روز یکشنبه، مصطفی حمدی را در تالار میلاد شهر سقز و بدون ارائه حکم قضایی بازداشت کردند. کماکان از دلایل بازداشت و نهاد بازداشت‌کننده این فعال رسانه‌ای اطلاعی در دست نیست.

مصطفی حمدی پیش‌تر نیز به دلیل فعالیت‌های رسانه‌ای سابقه برخوردهای قضایی و امنیتی را داشته است. او در مرداد ۱۴۰۰ (آگوست ۲۰۲۱) از سوی دادگاه انقلاب سقز به اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی به هشت ماه و بابت اتهام «توهین به بنیانگذار و رهبر جمهوری اسلامی ایران» موضوع ماده ۵۱۴ قانون مجازات اسلامی به ۱۶ ماه زندان محکوم شده بود.

۴-۸- دادستانی تهران علیه روزنامه جهان صنعت و یک روزنامه‌نگار اعلام جرم کرد

دادستانی تهران، روز ۲۶ فروردین ۱۴۰۳ (۱۴ آوریل ۲۰۲۴)، علیه روزنامه جهان صنعت و یک روزنامه‌نگار اقتصادی اعلام جرم کرد.

به گزارش میزان، خبرگزاری قوه قضاییه، دادستانی تهران به اتهام «انتشار مطالبی در جهت برهم زدن امنیت روانی جامعه و متلاطم کردن فضای اقتصادی کشور»، علیه روزنامه جهان صنعت و یک خبرنگار اقتصادی اعلام جرم کرده است. در خبر منتشر شده توسط میزان، اشاره‌ای به نام روزنامه‌نگاری که علیه او اعلام جرم شده، نشده است.

خبرگزاری قوه قضاییه در ادامه این خبر نوشته است: «برای این روزنامه و فرد مورد اشاره پرونده قضائی تشکیل و جهت ارائه توضیحات به دادرسی تهران احضار شدند.» میزان، اتهامات مطرح‌شده در این پرونده را مرتبط با حمله پهبادی و موشکی جمهوری اسلامی به اسرائیل در شامگاه روز شنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۳ (۱۳ آوریل ۲۰۲۴) معرفی کرده است.

جهان صنعت روز یکشنبه در چند گزارش به تاثیرات اقتصادی درگیری نظامی ایران و اسرائیل پرداخته بود. در یکی از این گزارشات که در صفحه اول این روزنامه منتشر شده، جهان صنعت تیتراژه است: «انتقام سخت یا امتیاز بزرگ».

۴-۹- ایرج محمدزاده و رسول گله‌بان آزاد شدند

ایرج محمدزاده و رسول گله‌بان، فعالان رسانه‌ای که روز یکشنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۳ (۷ آوریل ۲۰۲۴)، توسط ضابطین قضایی بازداشت شده بودند، با تودیع قرار وثیقه آزاد شدند.

به گفته منابع «دفاع از جریان آزاد اطلاعات»، ایرج محمدزاده، خبرنگار ساکن جوانرود و مدیر کانال تلگرامی «تیتراژ غرب» و رسول گله‌بان، خبرنگار ساکن ارومیه و مدیر کانال

تلگرامی «ارومیه ۲۴» که روز یکشنبه پس از احضار و حضور این فعالان رسانه‌ای در نهادهای قضایی استان کرمانشاه و آذربایجان غربی، بازداشت شده بودند، دو روز پس از بازداشت، با تودیع قرار وثیقه و تا پایان فرایند دادرسی پرونده آزاد شده‌اند.

به‌رغم آزادی ایرج محمدزاده و رسول گله‌بان، موبایل و لوازم الکترونیکی این دو فعال رسانه‌ای که هنگام بازداشت ضبط شده بود، کماکان به آنها تحویل داده نشده است.

۱۰-۴- درگیری نظامی ایران با اسرائیل؛ آغاز موج جدید پیگرد قضایی روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها

در ادامه دور جدید پیگرد قضایی روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که پس از حمله نظامی ایران به اسرائیل آغاز شده است، دادستانی تهران روز ۲۶ فروردین ۱۴۰۳ (۱۴ آوریل ۲۰۲۴)، علیه عباس عبدی، یاشار سلطانی و روزنامه اعتماد اعلام جرم کرد.

میزان، خبرگزاری قوه قضاییه، با انتشار این خبر، اتهام منجر به این پیگرد قضایی عباس عبدی و روزنامه اعتماد را «برهم زدن امنیت روانی جامعه» معرفی کرد. میزان نوشت: دادستان تهران «ضمن اعلام جرم، این روزنامه (اعتماد) و فرد مذکور (عباس عبدی) را برای ارائه توضیحات به دادسرای تهران احضار کرد.»

همزمان «فراروز»، کانالی خبری نزدیک به نهادهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی، در خبری اختصاصی از احضار یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و مدیر پایگاه خبری اسکان‌نیوز، به دادستانی تهران خبر داد. فراروز علت احضار آقای سلطانی را «انتشار مطالب کذب در خصوص قیمت ارز در کانال تلگرامی اسکان‌نیوز» اعلام کرد.

با پیگرد قضایی یاشار سلطانی، عباس عبدی و روزنامه اعتماد، شمار رسانه‌ها و روزنامه‌نگارانی که پس از حمله پهبادی و موشکی جمهوری اسلامی ایران به اسرائیل، توسط دادستانی تهران احضار و علیه آنها پرونده قضایی تشکیل شده است، دست‌کم به پنج رسانه و روزنامه‌نگار رسید.

دادستانی تهران، امروز به اتهام «انتشار مطالبی در جهت برهم زدن امنیت روانی جامعه و متلاطم کردن فضای اقتصادی کشور»، علیه روزنامه جهان صنعت و یک خبرنگار اقتصادی (بهنام صمدی) اعلام جرم کرده بود.

۱۱-۴- بازداشت موقت، ضرب و جرح و تعرض جنسی به یک روزنامه‌نگار زن در تهران

همزمان با آغاز دور جدید برخوردهای فراقانونی با زنان برای تحمیل حجاب اجباری به آنها، دینا قالیباف، روزنامه‌نگار و دانشجوی محروم از تحصیل ساکن تهران، از بازداشت موقت، ضرب و جرح و تعرض جنسی به خود توسط ماموران گشت ارشاد خبر داد.

دینا قالیباف با انتشار رشته توییتی در صفحه کاربری‌اش، درباره این رویداد نوشت: روز ۲۶ فروردین ۱۴۰۳ (۱۴ آوریل ۲۰۲۴) «در اتاق پلیس ایستگاه مترو صادقیه، وقتی اصرار داشتم، تا مالیات پرداخت می‌کنم حق استفاده از مترو دارم، با خشونت من را به اتاقی بردند و شوکر به من زدند. تمام مدت دستم را با دست‌بند بسته بودند و یکی از مأموران به من تعرض جنسی کرد.»

این روزنامه‌نگار که سابقه همکاری با نشریه خط صلح وابسته مجموعه فعالان حقوق بشر و پایگاه خبری اقتصادآنلاین را دارد، در ادامه این رشته توییت روایت کرد که ماموران با فشار دادن انگشتش به او آسیب زده و همچنین از او عکس گرفته‌اند.

دینا قالیباف در پایان این رشته توییت نوشت: «با دستان دست‌بند زده، مامور پلیس درحالی که مدام ژینا (مهسا امینی) و زنان رو به سخره می‌گرفت و با زنده‌ترین ادبیات صحبت می‌کرد، آمد و دستش را بر صورتم کشید و شروع کرد صورت من را ناز کرد.»

دینا قالیباف، دانشجوی محروم از تحصیل کارشناسی رشته علوم سیاسی در دانشگاه بهشتی است. او مرداد ۱۴۰۲ (آگوست ۲۰۲۳) به دلیل فعالیت‌های دانشجویی، توسط کمیته تجدیدنظر دانشگاه بهشتی به دو ترم منع از تحصیل محکوم شده بود.

۱۲-۴- آرای دادگاه مطبوعات علیه سازندگی و ایسنا صادر شد

پس از نزدیک به دوماه توقف در برگزاری دادگاه‌های مطبوعاتی، اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه این دادگاه، روز ۲۷ فروردین ۱۴۰۳ (۱۵ آوریل ۲۰۲۴)، از صدور قرار مجرمیت علیه روزنامه سازندگی و تبریته خبرگزاری دولتی ایسنا خبر داد.

اکبر نصراللهی، در گفت‌وگو با خبرگزاری ایسنا اعلام کرد، اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، سید افضل موسوی، مدیرمسئول روزنامه سازندگی را به اتهام «نشر مطالب خلاف واقع» با اکثریت مطلق آرا مجرم شناخت. با این وجود اعضای هیات منصفه، مدیرمسئول روزنامه سازندگی را مستحق تخفیف معرفی کردند.

این پرونده در پی شکایت شهرداری تهران از سازندگی علیه مدیرمسئول این روزنامه تشکیل شده بود. سازندگی مرداد ۱۴۰۲ با انتشار گزارشی با عنوان «شهر رها شده»، به انتقاد از عملکرد علیرضا زاکانی در مدیریت شهری در تهران پرداخته بود.

سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، همچنین از برگزاری جلسه دادگاه رسیدگی به اتهامات خبرگزاری ایسنا خبر داد. اکبر نصراللهی به ایسنا گفت، این پرونده به اتهام «نشر اکاذیب» موضوع شکایت محمدعلی مددی، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی، علیه خبرگزاری ایسنا با مدیرمسئولی مهدی عرفاتی، تشکیل شده بود.

به گفته اکبر نصراللهی، هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی که به ریاست قاضی کاشانکی برگزار شد، به اتفاق آراء، مهدی عرفاتی، مدیرمسئول سابق ایسنا، را مجرم شناخت.

۱۳-۴- حسن عباسی، روزنامه‌نگار، به دادسرای شهرستان بندرعباس احضار شد

شعبه چهار دادرسی عمومی و انقلاب بندرعباس، حسن عباسی، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول وبسایت اشکان‌نیوز را احضار کرد.

بر پایه ابلاغیه‌ای ارسال شده برای حسن عباسی، شعبه چهار دادرسی عمومی و انقلاب بندرعباس، این روزنامه‌نگار را به اتهام «اخلال در امر انتخابات شوراهای اسلامی»، احضار کرده است.

حسن عباسی همزمان با انتشار این ابلاغیه در صفحه کاربری‌اش در ایکس (توییتر) نوشت که او به دلیل «پرسیدن سوال پیرامون منابع مالی تبلیغات انتخاباتی نامزدها» احضار شده است.

حسن عباسی، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول وبسایت خبری-تحلیلی اشکان‌نیوز است. او پیش‌تر نیز به دلیل فعالیت‌های رسانه‌ای سابقه برخوردهای قضایی و امنیتی را دارد. از ابتدای سال ۲۰۲۴ میلادی، حسن عباسی دست‌کم دوبار به نهادهای قضایی احضار و یک‌بار بازداشت شده است.

۱۴-۴- مجتبی رحیمی، خبرنگار، به دادگاه احضار شد

شعبه ۱۰۲ دادگاه کیفری دو قزوین با ارسال ابلاغیه‌ای، مجتبی رحیمی، خبرنگار حوزه اقتصادی را روز ۲ خرداد ۱۴۰۳ (۲۲ می ۲۰۲۴)، برای رسیدگی به اتهامات انتسابی احضار کرد.

بر پایه ابلاغیه‌ای که مجتبی رحیمی در صفحه کاربری‌اش در ایکس منتشر کرده است، شعبه ۱۰۲ دادگاه کیفری دو قزوین، این خبرنگار را به «اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم علیه امنیت داخلی» موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی و «نشر اکاذیب از طریق

سامانه‌های رایانه‌ای» موضوع ماده ۷۴۶ از این قانون متهم کرده است. مجتبی رحیمی همچنین متهم به در اختیار داشتن «وسایل دریافت از ماهواره و تجهیزات» شده است. مجتبی رحیمی در توییتی که به همراه ابلاغیه‌اش منتشر کرده، نوشته است: «پرونده‌ام در سال ۱۴۰۱ که شامل عفو شده بود را مجدداً باز کردند. با اتهامات اجتماع و تبانی و نشر اکاذیب دوباره باید به دادگاه بروم.»

مجتبی رحیمی، اسفندماه سال گذشته خورشیدی (۳مارس۲۰۲۴) نیز با انتشار توییتی از تهدید به تشکیل پرونده جدید علیه خود توسط قوه قضاییه ایران خبر داده بود. او با انتشار تصویری از پیامک معاونت پیشگیری از جرم قوه قضاییه که حاوی هشدار این نهاد درباره حذف مطالب انتقادی و تهدید به تشکیل پرونده قضایی بود، نوشته بود: «نوشتم مجلس برای مردم است و این پیام آمد و تهدید برای پرونده‌سازی جدید. دیگر حتی گفتن از مردم هم جرم است.»

مجتبی رحیمی یکی از روزنامه‌نگاران بازداشت‌شده همزمان با اعتراضات «زن، زندگی، آزادی» در سال ۲۰۲۲ است. او در این پرونده دو ماه بازداشت موقت را تحمل کرد. نهایتاً پس از صدور بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» در بهمن‌ماه ۱۴۰۱ (۱۱فوریه۲۰۲۳)، پرونده مجتبی رحیمی مختومه شد.

۱۴-۴- دیسکورد، پیام‌رسان محبوب گیمرها، به دستور دادستانی فیلتر شد

به دستور دادستانی کل کشور، دیسکورد در ایران فیلتر و دسترسی کاربران داخلی به این پیام‌رسان بین‌المللی قطع شد.

همزمان با گمانه‌زنی‌ها درباره دلایل فیلتر شدن دیسکورد، شماری از کاربران این پیام‌رسان و شهروندان ایرانی با اشاره به سابقه جمهوری اسلامی در فیلتر کردن پیام‌رسان‌های

بین‌المللی در این کشور، دستور دادستانی را تلاشی برای تشدید اختلال در اطلاع‌رسانی در ایران معرفی کردند.

همزمانی فیلتر شدن دیسکورد با تشدید تنش نظامی بین ایران و اسرائیل و همچنین اوج گرفتن برخوردهای قضایی و امنیتی با زنان به دلیل مقاومت در برابر حجاب اجباری، این گمانه‌زنی را که جمهوری اسلامی دیسکورد را نیز با هدف کنترل بیشتر بر جریان اطلاعات در ایران فیلتر کرده است، تقویت می‌کند.

با این وجود، فن‌ری وابسته به مجموعه شرق که رویدادهای حوزه فناوری اطلاعات و اکوسیستم استارت‌آپی کشور را پوشش می‌دهد، با انتشار خبر فیلتر شدن دیسکورد درباره علت این رویداد نوشت: «آنطور که مشاهدات کاربران نشان می‌دهد، نظارت دقیقی روی محتوای منتشر شده در دیسکورد صورت نمی‌گیرد و برخی گروه‌ها و کانال‌ها به انتشار چند فیلم غیراخلاقی در این پلتفرم مبادرت کرده‌اند که منجر به صدور دستور فیلترینگ این پلتفرم شده است.»

۱۵-۴- جلال معلومی، فعال رسانه‌ای، یک ماه از فعالیت در فضای مجازی منع شد

شعبه اول بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب پیرانشهر با صدور قرار نظارت قضایی، جلال معلومی، فعال رسانه‌ای ساکن این شهر را به مدت یک ماه از فعالیت در فضای مجازی منع کرد.

بر پایه دادنامه صادرشده از سوی شعبه اول بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب پیرانشهر، جلال معلومی، مدیر صفحه اینستاگرامی «پیرانشهر روداو» که اخبار شهرستان پیرانشهر در استان آذربایجان غربی را پوشش می‌دهد، به مدت یک ماه از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی و صفحه پیرانشهر روداو منع شد.

جلال معلومی پیش‌تر پس از احضار به دادسرای پیرانشهر با تودیع قرار وثیقه ۵۰۰ میلیون تومانی، موقتا و تا پایان فرایند دادرسی پرونده آزاد شده بود.

این پرونده در پی انتشار خبری در پیرانشهر روداو مبنی خودکشی یک دکه‌دار پیرانشهری به دلیل اعتراض به تخریب دکه‌اش توسط ماموران سدمعبر این شهر، علیه این رسانه و مدیرمسئول‌اش تشکیل شده بود.

۱۶-۴- تداوم بازداشت و بلاتکلیفی مهدی افشارنیک در زندان اوین

در سومین ماه از زمان دستگیری مهدی افشارنیک، این روزنامه‌نگار اقتصادی و متهم سیاسی محبوس در زندان اوین، کماکان بلاتکلیف در این زندان محبوس است.

به گفته یک منبع آگاه، با مداخله مستقیم علی صالحی، دادستان تهران، بازپرس پرونده از پذیرش وثیقه خودداری و با صدور قرار آزادی مهدی افشارنیک مخالفت می‌کند. آقای افشارنیک کماکان بدون داشتن وکیل و محروم از ملاقات با خانواده در زندان اوین محبوس است.

به‌رغم بارها مراجعه همسر و وکیل مهدی افشارنیک به دادسرای اوین، مقام‌های قضایی از پاسخگویی شفاف درباره دلایل بازداشت و اتهامات انتسابی به این روزنامه‌نگار خودداری می‌کنند.

مهدی افشارنیک، شامگاه روز سه‌شنبه ۳۰ ژانویه ۲۰۲۴ (۱۰ بهمن ۱۴۰۲)، بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. قوه قضاییه تاکنون دوبار بدون ذکر دلیل بازداشت، اقدام به تایید دستگیری مهدی افشارنیک کرده است.

۱۷-۴- دینا قالیباف، از بازداشتگاه آگاهی شاپور به زندان اوین منتقل شد

دینا قالیباف، روزنامه‌نگار - که روز ۲۸ فروردین ۱۴۰۳ (۱۶ آوریل ۲۰۲۴) بازداشت شده بود- پس از پایان مراحل بازجویی از بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران به زندان اوین منتقل شد.

وبسایت ایران‌وایر به نقل از منابع آگاه نوشت، دینا قالیباف روز سه‌شنبه هنگام بازداشت مورد ضرب و جرح ماموران قرار گرفت، پس از بازداشت به بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران منتقل شد و نهایتاً روز شنبه اول اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۰ آوریل ۲۰۲۴) پس از پایان مراحل بازجویی به بند زنان زندان اوین منتقل شد.

دینا قالیباف در این پرونده دست‌کم به «نشر اکاذیب با هدف تشویش اذهان عمومی» موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی و «تمرد از فرمان پلیس» موضوع ماده ۶۰۷ از این قانون متهم شده است.

نرگس محمدی، برنده جایزه نوبل صلح و زندانی سیاسی محبوس در زندان اوین نیز امروز یکشنبه، با انتشار فایلی صوتی از زندان، با تایید انتقال دینا قالیباف به زندان اوین گفت که او «با تنی کبود و روایت آزار جنسی» به اوین منتقل شده است.

دینا قالیباف یک روز پیش از بازداشت در خانه‌اش، با انتشار رشته توییتی از بازداشت موقت در یکی از ایستگاه‌های متروی تهران و از ضرب و جرح و تعرض جنسی به خود توسط ماموران گشت ارشاد خبر داده بود.

دینا قالیباف، روزنامه‌نگار ساکن تهران و دانشجوی مقطع کارشناسی رشته علوم سیاسی در دانشگاه بهشتی است. او مرداد ۱۴۰۲ (آگوست ۲۰۲۳) نیز به دلیل فعالیت‌های دانشجویی، توسط کمیته تجدیدنظر دانشگاه بهشتی به دو ترم منع از تحصیل محکوم شده بود.

۱۸-۴- پریسا صالحی، روزنامه‌نگار، برای اجرای حکم زندان احضار شد

شعبه ۷ اجرای احکام دادگاه انقلاب کرج، با ارسال ابلاغیه‌ای، پریسا صالحی، روزنامه‌نگار را برای اجرای حکم زندان احضار کرد.

پریسا صالحی با انتشار این خبر در صفحه کاربری‌اش در ایکس نوشت، بر پایه ابلاغیه ارسال شده برای این روزنامه‌نگار، او باید طی پنج روز آینده خود را به شعبه ۷ اجرای احکام دادگاه انقلاب کرج معرفی کند. پریسا صالحی همچنین از صدور حکم پنج ماه زندان و تایید شدن مجازات‌های تکمیلی صادرشده در دادگاه بدوی علیه خود خبر داد.

پریسا صالحی در ادامه رشته توییت‌اش نوشت، به‌رغم بارها مراجعه برای دریافت حکم دادگاه تجدید نظر، حکم دادگاه به او تحویل داده نشده و تنها مفاد آن به صورت شفاهی به این روزنامه‌نگار ابلاغ شده است. خانم صالحی این روند را «خارج از قانون» نامیده و نوشته است: «بدون حکم تجدید نظر عملاً امکان درخواست اعاده دادرسی نداشتم. البته این تنها مورد عجیب در روند رسیدگی به پرونده من نبود. برای مثال قاضی‌آصف‌الحسینی در جلسه دادگاه به دنبال ضبط گوشی من و تفتیش محتویات آن بود. درحالی که قاضی فقط بر اساس محتویات پرونده باید حکم صادر کند. علاوه بر این من هیچ اطلاعی از روند پرونده نداشتم چون جلوی بارگذاری هرگونه اطلاعات گردش پرونده را در سامانه ثنای من را گرفته بودند. خلاصه از هیچ‌گونه آزاری فروگذار نکردند.»

پریسا صالحی، روز ۲۵ ژانویه ۲۰۲۴ (۵ بهمن ۱۴۰۲)، با انتشار توییتی در حساب کاربری ایکس خود با اعلام خبر محکومیتش به یک سال حبس نوشته بود، شعبه اول دادگاه انقلاب کرج به ریاست «موسی آصف‌الحسینی»، به اتهام تبلیغ علیه نظام، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، او را به یک سال حبس تعزیری، دو سال ممنوعیت خروج از کشور، دو سال ممنوعیت فعالیت در فضای مجازی و دو سال تبعید به زنجان محکوم کرده است.

پریسا صالحی، روزنامه‌نگار دنیای اقتصاد و دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته اقتصاد در دانشگاه تهران است.

۱۹-۴- تشکیل پرونده جدید علیه دینا قالیباف، روزنامه‌نگار بازداشتی در اوین

همزمان با ممانعت از آزادی دینا قالیباف از زندان اوین - به‌رغم تودیع قرار وثیقه و صدور قرار آزادی- خبرگزاری قوه قضاییه اعلام کرد علیه این روزنامه‌نگار پرونده‌ای جدید تشکیل داده است.

میزان، خبرگزاری قوه قضاییه، با انتشار خبری پرابهام، بدون نام بردن از نرگس محمدی مدعی شد در فایل صوتی منتشرشده از این زندانی سیاسی، خانم محمدی ادعایی «کذب و دروغ» مبنی بر «تجاوز» به دینا قالیباف را مطرح کرده است.

این در حالی است که نرگس محمدی، روز یکشنبه ۲ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۱ آوریل ۲۰۲۴) در فایلی صوتی که در شبکه‌های اجتماعی این برنده نوبل صلح منتشر شد، گفت: «ساعتی پیش، دینا قالیباف را با تنی کبود و روایت تعرض جنسی وارد بند زنان زندان اوین کردند.» «تعرض جنسی» عیناً تعبیری است که دینا قالیباف نیز یک روز پیش از بازداشت، در صفحه ایکس‌اش از برخورد گشت ارشاد با او روایت کرده بود. صفحه ایکس دینا قالیباف پس از بازداشت از دسترس خارج شد.

با این وجود، خبرگزاری قوه قضاییه، مدعی شد: «دینا قالیباف نزد مقام قضایی ادعای مطرح‌شده مبنی بر تجاوز به وی را تکذیب کرده است. این ادعا در شرایطی مطرح شد که اساساً دینا قالیباف و نرگس محمدی روایتی از تجاوز مطرح نکرده بودند.

همزمان وبسایت ایران‌وایر به نقل از منابع خود نوشت، روز دوشنبه ۳ اردیبهشت (۲۲ آوریل)، به‌رغم تودیع قرار وثیقه، مقام‌های قضایی آزادی دینا قالیباف را منوط به تعهد دادن در دادسرا مبنی بر کذب خواندن روایت تعرض جنسی ماموران در مترو و کذب

خواندن روایت خانم نرگس محمدی کردند. در پی عدم پذیرش این درخواست، قرار آزادی دینا قالیباف لغو و او به زندان اوین بازگردانده شد.

در پایان خبر منتشر شده در خبرگزاری قوه قضاییه آمده است: «پس از انجام تحقیقات و احراز ادعای کذب دینا قالیباف، پرونده قضایی جدیدی علیه وی تشکیل شده است». این بخش از خبر میزان نیز دارای ابهام است.

دینا قالیباف، روز سه‌شنبه ۲۸ فروردین، یک روز پس از روایت ضرب و جرح و تعرض جنسی ماموران گشت ارشاد در مترو، در خانه‌اش در تهران بازداشت شد. او پس از بازداشت به «نشر اکاذیب با هدف تشویش اذهان عمومی» موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی و «تمرد از فرمان پلیس» موضوع ماده ۶۰۷ از این قانون متهم شد.

قوه قضاییه در شرایطی مدعی تشکیل پرونده «جدید» علیه دینا قالیباف به اتهام انتشار مطالب «کذب» است که پیش‌تر اساساً پرونده با همین عنوان علیه این روزنامه‌نگار تشکیل شده بود.

۲۰-۴- شکایت مدیر مجموعه سعدآباد از صدای میراث به دلیل انتشار گزارش‌های انتقادی

مدیر مجموعه سعدآباد تهران به دلیل انتشار گزارش‌های انتقادی از سوء مدیریت در این مجموعه توسط وبسایت صدای میراث از این رسانه شکایت کرد. انتشار گزارش‌های صدای میراث موجب ورود نهادهای بازرسی و نظارتی برای پیگیری وضعیت این مجموعه تاریخی - فرهنگی شده بود.

صدای میراث که اخبار و مسائل مرتبط با حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را گزارش می‌کند، با انتشار خبر شکایت حسین علوی، مدیر مجموعه سعدآباد، از این رسانه نوشت که این شکایت در شعبه ۳۰۳۰ مجتمع شماره ۳۰ شورای حل اختلاف تهران مستقر در دادسرای ناحیه ۳۱ و به اتهام «افترا و نشر اکاذیب» ثبت شده است.

مجموعه تاریخی- فرهنگی سعدآباد بزرگترین مجموعه موزه‌های تهران است. صدای میراث پیش‌تر با انتشار تصاویر و گزارش‌های مربوط به آبگرفتگی شدید موزه ظروف سلطنتی سعدآباد از سوء مدیریت حسین علوی انتقاد کرده و نوشته بود این رویداد به‌رغم هشدارهای رییس موزه ظروف سلطنتی نسبت به ایرادات ساختمان این موزه رخ داده است.

صدای میراث همچنین در گزارش دیگری به مصرف شدید آب شرب شهری در مجموعه تاریخی - فرهنگی سعدآباد پرداخته و نوشته بود به دلیل این معضل نشتی شدید آب در سه مورد و همچنین آبیاری باغات و فضای سبز مجموعه با آب شرب شهر تهران است.

۲۱-۴- دادستانی تهران علیه میلاد علوی، روزنامه‌نگار، اعلام جرم کرد

دادستانی تهران روز ۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۵ آوریل ۲۰۲۴) علیه میلاد علوی اعلام جرم کرد. این روزنامه‌نگار رسانه شرق برای ارائه توضیح پیرامون اتهام انتسابی احضار شده است.

به گفته یک منبع مطلع به «دفاع از جریان آزاد اطلاعات» (DeFFI)، دادستانی تهران، میلاد علوی را به دلیل انتشار ویدئویی از واکنش شهروندان به صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی، خواننده رپ و زندانی سیاسی، احضار کرده است.

روز چهارشنبه ۵ اردیبهشت (۲۴ آوریل)، پس از انتشار خبر صدور حکم اعدام علیه توماج صالحی، موجی از اعتراض‌ها در شبکه‌های اجتماعی شهروندان ایرانی آغاز شد. همزمان صدای شعارهای ضد حکومتی و در حمایت از توماج صالحی در تهران و کرج شنیده شد. میلاد علوی در شبکه اجتماعی ایکس ویدئویی از شعارها و واکنش‌های اعتراضی شهروندان منتشر کرد. این ویدئو ساعتی بعد و در پی فشارهای امنیتی از صفحه کاربری این روزنامه‌نگار حذف شد.

میلاذ علوی، پیش‌تر نیز به دلیل انتشار گزارش‌های انتقادی و واکنش به رویدادهای اجتماعی در ایران، بازداشت و احضار را تجربه کرده است. در آخرین مورد، میلاذ علوی پس از نوشتن توییتی در ارتباط با جان باختن «آرمینا گراوند»، احضار و در این پرونده متهم به «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی و «نشر اکاذیب» موضوع ۷۴۶ از این قانون شد. بازپرس پرونده، میلاذ علوی را در این پرونده از اتهام تبلیغ علیه نظام تبرئه و بابت اتهام نشر اکاذیب قرار «تعلیق تعقیب» به مدت شش ماه صادر کرد.

۲۱-۴- پریسا صالحی، روزنامه‌نگار، برای اجرای حکم زندان به زندان کچوئی منتقل شد

پریسا صالحی، روزنامه‌نگار، پس از مراجعه به شعبه ۷ اجرای احکام دادگاه انقلاب کرج، برای اجرای حکم زندان بازداشت شد.

پریناز صالحی، خواهر پریسا صالحی، با اعلام این خبر در صفحه ایکس [نوشت](#) که خواهرش روز ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۸ آوریل ۲۰۲۴)، برای اجرای حکم پنج ماه حبس به زندان کچوئی کرج منتقل شده است.

پریسا صالحی، هفته گذشته در حساب کاربری‌اش نوشت که با دریافت ابلاغیه‌ای به شعبه ۷ اجرای احکام دادگاه انقلاب کرج احضار شده است. این روزنامه‌نگار همچنین از صدور حکم پنج ماه زندان و تایید شدن مجازات‌های تکمیلی صادرشده در دادگاه بدوی علیه خود در دادگاه تجدید نظر استان البرز خبر داد.

پیشتر شعبه اول دادگاه انقلاب کرج به ریاست «موسی آصف‌الحسینی»، پریسا صالحی را به اتهام تبلیغ علیه نظام، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال حبس، دو سال ممنوعیت خروج از کشور، دو سال ممنوعیت فعالیت در فضای مجازی و دو سال تبعید به زنجان محکوم کرده بود.

پریسا صالحی، روزنامه‌نگار ساکن کرج و دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته اقتصاد در دانشگاه تهران است. او سابقه همکاری با دنیای اقتصاد را دارد.

۲۲-۴- انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران: وضعیت نامعلوم مهدی افشارنیک نگران‌کننده است

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران، روز ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۹ آوریل ۲۰۲۴)، با انتشار بیانیه‌ای با اعلام نگرانی از «وضعیت نامعلوم» مهدی افشارنیک، خواستار آزادی این روزنامه‌نگار محبوس در زندان اوین شد.

در بیانیه انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران آمده است: «سه ماه از بازداشت مهدی افشارنیک، روزنامه‌نگار اقتصادی، می‌گذرد و تاکنون دلیل روشنی درباره دلیل بازداشت و اتهام انتسابی، به خانواده ایشان اعلام نشده است. از حدود یک ماه پیش نیز با مساعدت مقام قضایی، به خانواده آقای افشارنیک اعلام شده بود وثیقه‌ای به مبلغ پنج میلیارد تومان برای آزادی‌اش تهیه کنند؛ اما تاکنون با تبدیل قرار بازداشت موافقت نشده است.»

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران از مقام‌های قضایی خواسته است که «فرآیند رسیدگی به پرونده در فضایی شفاف و با رعایت اصول دادرسی صورت گیرد.»

پیش‌تر یک منبع آگاه به دفاع از جریان آزاد گفته بود، با مداخله مستقیم علی صالحی، دادستان تهران، بازپرس پرونده از پذیرش وثیقه خودداری و با صدور قرار آزادی مهدی افشارنیک مخالفت می‌کند.

مهدی افشارنیک، شامگاه روز سه‌شنبه ۳۰ ژانویه ۲۰۲۴ (۱۰ بهمن ۱۴۰۲)، بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. قوه قضاییه تاکنون دوبار بدون ذکر دلیل بازداشت، اقدام به تایید دستگیری مهدی افشارنیک کرده است.

۲۳-۴-امیر اسماعیلی، فعال رسانه‌ای در خرم‌آباد بازداشت شد

امیر اسماعیلی، فعال رسانه‌ای ساکن خرم‌آباد و مدیر پایگاه خبری «لکنا»، روز یکشنبه ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۸ آوریل ۲۰۲۴)، توسط ضابطین قضایی بازداشت شد.

کانال تلگرام شورای هماهنگی تشکلهای صنفی فرهنگیان ایران، روز سه‌شنبه ۱۱ اردیبهشت، با انتشار این خبر نوشت، امیر اسماعیلی پس از شکایت مسئولان دانشگاه فرهنگیان احضار و پس از حضور او در دادگاه بازداشت شد. ضابطین قضایی امیر اسماعیلی را پس از بازداشت به زندان خرم‌آباد منتقل کردند.

شورای هماهنگی تشکلهای صنفی فرهنگیان ایران دلیل بازداشت امیر اسماعیلی را «نقد و انتقاد او از مسئولان دانشگاه فرهنگیان و عملکرد نابسامان وزارت آموزش و پرورش» معرفی کرد. آقای اسماعیلی، معلم و مدیر پایگاه خبری لکنا است. این پایگاه خبری، عمدتاً اخبار استان لرستان را پوشش می‌دهد.

۲۴-۳- دینا قالیباف، روزنامه‌نگار، از زندان اوین آزاد شد

دینا قالیباف، روزنامه‌نگار - که روز ۲۸ فروردین ۱۴۰۳ (۱۶ آوریل ۲۰۲۴) بازداشت شده بود - ظهر روز سه‌شنبه ۱۱ اردیبهشت (۳۰ آوریل)، با تودیع قرار وثیقه از زندان اوین آزاد شد.

وبسایت ایران‌وایر پیش‌تر به نقل از منابع آگاه نوشته بود، دینا قالیباف روز سه‌شنبه هنگام بازداشت مورد ضرب و جرح ماموران قرار گرفت، پس از بازداشت به بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران منتقل شد و نهایتاً روز شنبه اول اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۰ آوریل ۲۰۲۴) پس از پایان مراحل بازجویی به بند زنان زندان اوین منتقل شد.

دینا قالیباف در این پرونده دست‌کم به «نشر اکاذیب با هدف تشویش اذهان عمومی» موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی و «تمرد از فرمان پلیس» موضوع ماده ۶۰۷ از این قانون متهم شده است.

دینا قالیباف یک روز پیش از بازداشت در خانه‌اش، با انتشار رشته توییتی از بازداشت موقت در یکی از ایستگاه‌های متروی تهران و از ضرب‌وجرح و تعرض جنسی به خود توسط ماموران گشت ارشاد خبر داده بود.

دینا قالیباف، روزنامه‌نگار ساکن تهران و دانشجوی مقطع کارشناسی رشته علوم سیاسی در دانشگاه بهشتی است. او مرداد ۱۴۰۲ (آگوست ۲۰۲۳) نیز به دلیل فعالیت‌های دانشجویی، توسط کمیته تجدیدنظر دانشگاه بهشتی به دو ترم منع از تحصیل محکوم شده بود.

۲۵-۳- وبسایت دیده‌بان ایران، فیلتر شد

دیده‌بان ایران، وبسایتی خبری-تحلیلی که از هشت سال پیش فعالیت خود را آغاز کرده بود، روز ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۳۰ آوریل ۲۰۲۴)، فیلتر و از دسترس مخاطبان خارج شد.

سعید سیف، مدیر مسئول دیده‌بان ایران، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش در ایکس، نوشت: «دیروز عصر در یک اقدام غیرمنتظره سایت دیدبان ایران بدون اطلاع قبلی فیلتر شد.» او در ادامه این توییت اعلام کرد: «هنوز هیچ نهادی مسئولیت فیلترینگ را به عهده نگرفته است.»

مدیر مسئول دیده‌بان ایران در توییتی دیگر درباره دلیل عدم پذیرش مسئولیت از سوی نهادهای نظارتی و دریافت نکردن حکم قضایی در ارتباط با فیلتر شدن این وبسایت نوشت: «پس از اعتراض‌های ۱۴۰۱، تمام خیرگزاری‌ها مستقیم در اختیار ابرآروان قرار گرفتند» و «این قرار دادن سرورها بدون اطلاع رسانه و بر اساس دستور در اختیار ابرآروان» زمینه را برای فیلتر کردن رسانه‌ها «از همان جا» و بدون «دستور قضایی» مهیا کرد.

این توییت ساعتی بعد از صفحه ایکس سعید سیف حذف شد. مدیر مسئول دیده‌بان ایران، این‌بار نوشت: «دیده‌بان ایران از سرویس CDN ابرآروان و سرورهای شاتل استفاده می‌کرده. این موضوع ارتباطی به فیلترینگ نداشته است. عدم ارائه سرویس به خبرگزاری‌ها بر اساس دستور "مقامات" و "مسئولان" به شرکت های ارائه دهنده CDN و شرکت‌های ارائه دهنده سرور اعلام می‌شود و شرکت ها ملزم به اجرا هستند.»

ابرآروان شرکتی در حوزه فناوری ابری است که کار خود را از سال ۱۳۹۴ آغاز کرد. این شرکت خردادماه سال گذشته توسط ایالات متحده آمریکا به دلیل مشارکت در «محدودسازی اینترنت» در ایران تحریم شد. همچنین ابرآروان مدتی توسط اتحادیه اروپا نیز به دلایلی مشابه مورد تحریم قرار گرفت؛ اما فروردین‌ماه امسال این تحریم لغو شد.

سعید سیف، مدیر مسئول دیده‌بان ایران نیز تاکنون دست‌کم دو بار بازداشت به دلیل فعالیت‌های رسانه‌ای را تجربه کرده است. او دی‌ماه ۱۴۰۱ و فروردین ۱۴۰۲ توسط ضابطین قضایی بازداشت شده بود.

۲۶-۳- دادگاه مطبوعات؛ رویداد ۲۴ و ناداستان مجرم شناخته شدند

دادگاه مطبوعات، روز ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۳۰ آوریل ۲۰۲۴)، مدیر مسئول پایگاه خبری رویداد۲۴ و سردبیر و مدیر مسئول مجله ناداستان، را در پرونده‌های جداگانه مجرم شناخت.

به گزارش خبرگزاری دولتی ایرنا، اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی محمد حیدری، مدیر مسئول پایگاه خبری رویداد۲۴، را به اتهام «نشر مطالب خلاف واقع» در پرونده شکایت مهدی قدمی، مدیرعامل شرکت واسپاری ملت، مجرم شناختند.

رویداد ۲۴، روز ۱۹ تیر ۱۴۰۲ (۱۰ جولای ۲۰۲۳) با انتشار گزارشی با عنوان «حقوق ۱۷۰ میلیون تومانی مدیرعامل شرکت لیزینگ ملت با دستور مدیر بانک ملت»، مهدی قدمی، مدیرعامل

شرکت واسپاری ملت از شرکت‌های زیرمجموعه بانک ملت را «نجومی‌بگیر» معرفی کرده بود.

اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، همچنین از برگزاری جلسه رسیدگی به پرونده مجله ناداستان در شعبه نهم دادگاه کیفری یک تهران خبر داد. به گفته نصراللهی، اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، آرش صادق‌بیگی مدیر مسئول و صاحب امتیاز مجله ناداستان و مهدی طلوعی سردبیر این مجله را به اتهام «اشاعه منکرات و تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی»، با اکثریت آراء مجرم شناختند اما مستحق تخفیف دانستند.

پیش‌تر، مدیر مسئول مجله ناداستان از پایان فعالیت این مجله به دلیل آنچه او «فشارهای امنیتی و تهدید به قتل» نامید، خبر داده بود.

برای خواندن جزئیات کامل گاه‌شمار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در سه ماهه اول سال ۲۰۲۴، به [وبسایت](#) دفاع از جریان آزاد اطلاعات مراجعه کنید.

۵- روزنامه‌نگاران زندانی در پایان ماه آوریل

۵-۱- ویدا ربانی

ویدا ربانی روزنامه‌نگار و فعال سیاسی، روز ۲۴ سپتامبر ۲۰۲۲ (۲ مهر ۱۴۰۱)، همزمان با تداوم اعتراضات زن، زندگی، آزادی در این سال، در تهران بازداشت شد. او در این پرونده توسط شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری، از بابت اتهام «اجتماع و تبانی برای امنیت کشور»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به شش سال حبس و به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ از این قانون، به ۱۵ ماه حبس محکوم شد. با استناد به ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، شش سال حکم زندان صادرشده در این پرونده قابل اجرا خواهد بود.

ویدا ربانی، محکومیتی دیگر نیز در ارتباط با اعتراض به شلیک سپاه پاسداران به هوایم‌ای PS752 دارد. جولای ۲۰۲۲ (مرداد ۱۴۰۱)، شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران، این روزنامه‌نگار را از بابت اتهام «توهین به مقدسات»، موضوع ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی، به پنج سال، به اتهام «اجتماع و تبانی به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت کشور»، موضوع ماده ۶۱۰ از این قانون، به چهار سال، از بابت اتهام «فعالیت تبلیغی علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هشت ماه و به اتهام «اخلال در نظم عمومی»، موضوع ماده ۶۱۸ از این قانون، به هشت ماه حبس محکوم کرد.

همچنین دادگاه ویدا ربانی را تا پنج سال از فعالیت حرفه‌ای اعم از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی و فعالیت سیاسی محروم کرد. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، پنج سال از مجموع حکم زندان صادرشده علیه این روزنامه‌نگار قابل اجرا خواهد بود.

۵-۲- نسرين حسني

نسرين حسني، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول هفته‌نامه سیاحت شرق، روز ۴ ژانویه ۲۰۲۴ (۱۵ بهمن ۱۴۰۲)، پس از مراجعه به شعبه دو دادرسی اجرای احکام بجنورد، برای اجرای حکم بازداشت و به زندان این شهر منتقل شد.

این روزنامه‌نگار بجنوردی، روز ۵ نوامبر ۲۰۲۳ (۱۴ آبان ۱۴۰۲)، توسط دادگاه کیفری دو بجنورد به اتهام «تشویش اذهان عمومی از طریق نشر اکاذیب در فضای مجازی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه زندان و به اتهام «حضور در معابر و انظار عمومی بدون حجاب شرعی» موضوع ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی، به یک میلیون تومان جزای نقدی محکوم شده بود.

در بخش دیگری از همین پرونده و همزمان با تداوم حبس نسرين حسنی در زندان، شعبه دو دادگاه تجدیدنظر استان خراسان شمالی، حکم یک سال زندان صادرشده در دادگاه بدوی علیه این روزنامه‌نگار را تایید کرد.

پیش‌تر، شعبه اول دادگاه انقلاب بجنورد به ریاست «حبیب‌الله پیرگزی»، نسرين حسنی را به صورت غیابی، به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال زندان محکوم شده بود. بر پایه دادنامه صادرشده علیه این روزنامه‌نگار، «انتشار مطالب و تصاویر در فضای مجازی» از مصادیق جرم عنوان شده بود.

۳-۵- پریسا صالحی

پریسا صالحی، روزنامه‌نگار ساکن کرج و دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته اقتصاد در دانشگاه تهران است. او روز ۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۸ آوریل ۲۰۲۴)، برای اجرای حکم پنج ماه حبس به زندان کچوئی کرج منتقل شد.

پیش‌تر شعبه اول دادگاه انقلاب کرج به ریاست «موسی آصف‌الحسینی»، پریسا صالحی را به اتهام تبلیغ علیه نظام، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال حبس، دو سال ممنوعیت خروج از کشور، دو سال ممنوعیت فعالیت در فضای مجازی و دو سال تبعید به زنجان محکوم کرده بود.

۴-۵- کامیار فکور

کامیار فکور، روزنامه‌نگار حوزه کارگری، ۲۹ آوریل ۲۰۲۳ (۹ اردیبهشت ۱۴۰۲)، در آستانه روز جهانی کارگر بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. او پیش‌تر توسط شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال حبس محکوم شده بود. این حکم نهایتاً در شعبه ۳۶ دادگاه تجدیدنظر استان تهران به هشت ماه حبس تبدیل شد.

آگوست ۲۰۲۳، همزمان با تداوم حبس کامیار فکور در زندان، حکم دو سال حبس تعلیقی که در سال ۲۰۲۱ و به اتهام «نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، علیه این فعال کارگری صادر شده بود نیز به اجرا درآمد. کامیار فکور اکنون در حال تحمل دوران محکومیتش در زندان اوین محبوس است.

۵-۵- مهدی افشارنیک

مهدی افشارنیک، روزنامه‌نگار اقتصادی، روز چهارشنبه ۳۱ ژانویه ۲۰۲۴ (۱۱ بهمن ۱۴۰۲)، در خانه‌اش در تهران بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. این روزنامه‌نگار طی مدت بازداشت از ملاقات با خانواده و داشتن وکیل محروم بود.

کماکان اطلاعی از اتهامات منتسب‌شده به مهدی افشارنیک در دست نیست و مقام‌های دادسرای زندان اوین، به‌رغم مراجعات متعدد خانواده و وکیل این روزنامه‌نگار به این نهاد قضایی، از پاسخگویی شفاف درباره آخرین وضعیت و دلایل بازداشت او، خودداری می‌کنند.

قوه قضاییه تاکنون دو بار بدون ذکر دلیل بازداشت، اقدام به تایید دستگیری مهدی افشارنیک کرده است. روز گذشته ۱۴ فوریه (۲۵ بهمن)، مسعود ستایشی، سخنگوی قوه قضاییه، در نشست خبری این نهاد، بدون نام بردن از مهدی افشارنیک، ادعای پیشین خبرگزاری قوه قضاییه، میزان، پیرامون بازداشت این روزنامه‌نگار اقتصادی را تکرار کرد: «بازداشت او به طور قطع و یقین هیچ ارتباطی با فعالیت رسانه‌ای وی ندارد. موارد مهمی در پرونده متشکله مطرح است و پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی است.»

مسعود ستایشی، در این نشست خبری توضیحی درباره دلایل بازداشت و اتهامات منتسب شده به مهدی افشارنیک نداد. پیش‌تر خبرگزاری قوه قضاییه، میزان، نیز با انتشار خبری کوتاه و بدون نام بردن از مهدی افشارنیک، اعلام کرده بود، بازداشت این روزنامه‌نگار ارتباطی به حرفه روزنامه‌نگاری ندارد. این در حالی است که در بسیاری از پرونده‌های تشکیل شده برای روزنامه‌نگاران، اساساً اشاره مستقیمی به اتهامات مرتبط با حرفه روزنامه‌نگاری نمی‌شود و اتهامات مبهم و در بسیاری از پرونده‌ها فاقد مصادیق مجرمانه است.

۶-۵- روح‌الله نخعی

روح‌الله نخعی، روزنامه‌نگار، روز ۲۰ فوریه ۲۰۲۴ (۱۴۰۲ اسفند)، پس از مراجعه به دادسرای اجرای احکام اوین، برای اجرای حکم حبس بازداشت و به این زندان منتقل شد.

روح‌الله نخعی، یکی از روزنامه‌نگاران بازداشت شده در ارتباط با اعتراضات زن، زندگی، آزادی، است. او در این پرونده، توسط شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به دو سال و به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه حبس محکوم شد. این حکم مدتی بعد مورد تایید شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران قرار گرفت. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، دو سال از حکم زندان صادرشده علیه این روزنامه‌نگار قابل اجرا است.

حکم زندان روح‌الله نخعی درحالی اجرا شد که به گفته پرتو برهان‌پور، وکیل دادگستری، پرونده این روزنامه‌نگار پس از پذیرش درخواست اعاده دادرسی در دیوان عالی کشور و ارسال آن به شعبه هم‌عرض، «اصلاح» و روح‌الله نخعی مشمول بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» شد. با این وجود «در حالی که انتظار می‌رفت پرونده در اجرای احکام و مانند هزاران پرونده دیگر مربوط به سال گذشته (سال ۲۰۲۲)، با قرار موقوفی تعقیب مختومه شود، حکم او اول اسفند ۱۴۰۲ اجرا شد».

۷-۵- امیر اسماعیلی

امیر اسماعیلی، فعال رسانه‌ای ساکن خرم‌آباد و مدیر پایگاه خبری «لکنا»، روز یکشنبه ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۸ آوریل ۲۰۲۴)، توسط ضابطین قضایی بازداشت شد.

امیر اسماعیلی پس از شکایت مسئولان دانشگاه فرهنگیان احضار و پس از حضور او در دادگاه بازداشت شد. ضابطین قضایی امیر اسماعیلی را پس از بازداشت به زندان خرم‌آباد منتقل کردند.

شورای هماهنگی تشکلهای صنفی فرهنگیان ایران دلیل بازداشت امیر اسماعیلی را «نقد و انتقاد او از مسئولان دانشگاه فرهنگیان و عملکرد نابسامان وزارت آموزش و پرورش» معرفی کرد. آقای اسماعیلی، معلم و مدیر پایگاه خبری لکنا است. این پایگاه خبری، عمدتاً اخبار استان لرستان را پوشش می‌دهد.

۶- پانویس

باشگاه روزنامه‌نگاران ایران، هرانا، گُردپا، رسانک، حال‌وش، جمعیت حقوق بشر آذربایجان (ارک) و کارون، رسانه‌ها و سازمان‌های حقوق بشری فعال در حوزه ثبت و گزارش‌گری موارد نقض حقوق بشر در ایران هستند که گزارشات آنها مورد استناد دفاع از جریان آزاد اطلاعات قرار می‌گیرد.

 www.deffi.org

 DeFFI_Iran

 DeFFI_Iran

 DeFFI_Iran

